

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(11 – 17 травня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	14
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....	31
Центральні.....	31
Регіональні.....	68
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	77

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(11-17.05.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

11.05.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/minrozvytku-ta-hromady-pratsiuiut-nad-formuvanniam-modeli-munitsypalnoho-sotsialnoho-zhytla>

Мінрозвитку та громади працюють над формуванням моделі муніципального соціального житла

У Міністерстві розвитку громад та територій України відбулася зустріч із представниками органів місцевого самоврядування та профільних асоціацій щодо концептуальних засад розбудови муніципального соціального житла в Україні.

Захід організовано спільно з Європейською комісією та Європейським інвестиційним банком. Участь у ньому також взяли народні депутати України, представники центральних і місцевих органів влади, Офісу Ради Європи в Україні, а також міжнародних партнерів, зокрема Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку.

З боку Мінрозвитку зустріч провела заступниця міністра Наталія Козловська.

Ключовою темою обговорення стало формування системного підходу до розвитку муніципального соціального житла та створення законодавчих і фінансових механізмів для реалізації таких проєктів у регіонах.

«Після першого етапу житлової реформи – ухвалення Закону «Про основні засади житлової політики» – ми переходимо до наступного кроку: розробки Державної житлової стратегії та запуску практичних інструментів для її реалізації. Одним із ключових напрямів стане створення дієвої моделі соціального житла. Відповідно до Ukraine Facility вже цього року також має бути розроблений та ухвалений новий Закон «Про соціальне житло», – підкреслила Наталія Козловська.

Під час зустрічі учасники обговорили питання визначення потреб громад у соціальному житлі, необхідність додаткового врегулювання земельних, податкових і бюджетних відносин, удосконалення процедур управління комунальним житловим фондом та забезпечення балансу між доступністю орендної плати для мешканців і фінансовою стійкістю операторів соціального житла.

«Метою житлової політики є не лише створення умов для набуття житла у власність, але й забезпечення гідних умов проживання для тих громадян, які не мають такої можливості. Соціальне житло має стати ефективним інструментом державної підтримки, з чітко визначеними критеріями, механізмами управління та фінансування», – зазначила голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галина Третякова.

Окрему увагу приділили питанням управління багатоквартирними будинками, надання житлово-комунальних послуг, а також можливостям залучення позабюджетного фінансування для будівництва соціального житла.

Представники громад презентували власний досвід та напрацювання у сфері житлової політики. Зокрема:

- Львів представив підходи до реалізації проєктів комплексної забудови територій та будівництва соціального житла;
- Житомир – досвід реалізації проєктів соціального житла за підтримки міжнародних фінансових організацій;
- Перечин – практику будівництва житла для внутрішньо переміщених осіб та мешканців, які працюють на релокованих підприємствах (індустріальних парках) громади
- Маріупольська громада – підходи до забезпечення житлом мешканців релокованої громади;
- Харків – бачення розвитку муніципального соціального житла у громадах, наближених до територій бойових дій.

Окремим блоком учасники обговорили концептуальні засади формування системи соціального орендного житла в Україні. Йшлося, зокрема, про забезпечення конституційного права громадян, які потребують соціального захисту, на доступне житло, створення законодавчих умов для розвитку муніципального житлового фонду, а також забезпечення житлових прав ветеранів.

Також під час зустрічі було представлено європейський досвід розвитку та реформування систем соціального житла, який може бути адаптований до потреб українських громад. Розвиток системи муніципального соціального житла є одним із ключових напрямів нової житлової політики та важливою складовою довгострокового відновлення України.

«Нам потрібно разом напрацювати такі рішення, які дадуть громадам можливість реально будувати і управляти соціальним житлом, формувати муніципальний житловий фонд і брати участь у співфінансуванні з державою та міжнародними партнерами. Паралельно ми вже разом із Європейським інвестиційним банком розпочали пілотний проєкт будівництва соціального житла у співпраці з громадами. Наше завдання – зробити цю модель самодостатньою і такою, яку можна масштабувати», – зазначила Наталія Козловська.

Зустріч стала однією із серії заходів щодо формування майбутнього Закону України «Про соціальне житло» за участі державних органів, громад, міжнародних партнерів та громадянського суспільства.

Попередньо у Представництві ЄС в Україні відбулася експертна дискусія за участі представників Європейського інвестиційного банку та інших міжнародних організацій, народних депутатів України, центральних органів виконавчої влади та громад, присвячена європейським та іншим моделям соціального орендного житла. Тоді учасники обговорили ключові

елементи майбутньої системи соціального житла: категорії отримувачів, доступність орендної плати, механізми субсидування тощо.

11.05.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/3-roky-prohramy-ievidnovlennia-kliuchovi-rezultaty>

3 роки програми «Відновлення»: ключові результати

Україна – єдина країн у світі, яка під час повномасштабної війни реалізує масштабну державну програму компенсацій за пошкоджене та знищене житло.

За три роки державна програма компенсацій «Відновлення» стала не лише механізмом компенсацій, а й інструментом повернення людей до нормального життя, підтримки громад та відновлення житлового сектору. У межах програми українці отримують виплати для проведення ремонтів пошкодженого внаслідок російської агресії житла або ж для придбання нової оселі на заміну зруйнованій.

«Програма «Відновлення» – це про повернення людям відчуття дому, стабільності та впевненості у завтрашньому дні навіть в умовах повномасштабної війни. За три роки цифровий механізм компенсацій вже допоміг майже 200 тисячам українських родин. Водночас «Відновлення» – це також інструмент підтримки економіки, громад та будівельної галузі. Ми продовжуємо масштабувати програму, зокрема для внутрішньо переміщених осіб та людей, які втратили житло на тимчасово окупованих територіях», – зазначив віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

Станом на 10 травня 2026 року компенсації отримали 196 067 родин на загальну суму 89,7 мільярди гривень.

Зокрема, за пошкоджене житло – понад 138 тисяч родин на загальну суму 13,5 мільярди гривень. Загальна кількість поданих заяв за 3 роки дії програми – понад 215 тис.

Цей тип компенсацій включає дві категорії – виплати за дрібні (категорія А) та капітальні ремонти (категорія В). За ними середні суми компенсацій склали 70 100 гривень та 341 300 гривень відповідно.

Нагадаємо, компенсації реалізуються в межах проєкту Світового Банку «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)».

Також за знищене житло понад 56 тисяч родин отримали сертифікати для придбання житла на загальну суму 74,9 мільярдів гривень. Кількість поданих заяв цієї категорії за 3 роки – понад 136 тис.

При цьому вже придбали нове житло понад 31 300 тисяч сімей. З них понад 11 тисяч – родини внутрішньо переміщених осіб. На початку року на напрямок компенсацій для ВПО уряд окремо перерозподілив 15 мільярдів гривень.

Також тривають виплати для відбудови на власній ділянці. Вони стартували на початку 2025 року. Кошти першого траншу отримали 794 родини на загальну суму 951,6 млн гривень. А також 336 родини вже отримали кошти другого траншу на загальну суму 420,6 млн грн.

Нагадаємо, ці компенсації є частиною проекту «НОМЕ», який реалізує Банк розвитку Ради Європи.

У межах програми «Відновлення з 1 грудня 2025 року запроваджений компонент «Житло для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій». На першому етапі цей механізм охоплює ВПО, які виїхали з ТОТ і мають статус учасника бойових дій або інвалідність внаслідок війни. Саме ці люди можуть отримати житловий ваучер на суму 2 млн грн на придбання власного житла.

Наразі погоджено 3 296 заявок на фінансування житлових ваучерів на загальну суму 6,59 млрд грн.

Загалом за цим компонентом програми надійшло понад 38 тисяч заяв, з яких більше 28 тисяч вже затверджені комісіями на місцях.

Сервіс «Відновлення та Реєстр пошкодженого і знищеного майна реалізуються Міністерством розвитку громад та територій України та Міністерством цифрової трансформації України у межах проекту «Цифровізація для зростання, доброчесності та прозорості» (UK DIGIT), що виконується Фондом Євразія та фінансується UK Dev. Партнер проекту – Фонд Східна Європа.

12.05.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/ponad-500-rodyn-vpo-otrymaiut-pilhovyi-ipotechnyi-kredyt-za-prohramoiu-zhytlovi-prymishchennia-dlia-vpo-startuie-vidbir>

Понад 500 родин ВПО отримують пільговий іпотечний кредит за програмою «Житлові приміщення для ВПО»: стартує відбір

Стартує 26-й відбір учасників програми «Житлові приміщення для ВПО» – це можливість отримати пільговий іпотечний кредит. Черговий транш у розмірі 25 млн євро від Банку розвитку Ради Європи (БРРЄ, СЕВ) дозволить профінансувати понад 500 родин.

Всього буде обрано 1500 заявок, з яких понад 500 учасників отримують можливість оформити пільговий іпотечний кредит за рахунок наявного фінансування.

Відповідний транш вже надійшов Державному фонду сприяння молодіжному житловому будівництву. Кошти отримані завдяки Рамковій угоді про позику між Україною та Банком розвитку Ради Європи, підписаної 26 травня 2025 року за підтримки Міністерства розвитку громад та територій України.

Загальний обсяг фінансування – 50 млн євро.

Відбір відбудеться 14 травня 2026 року о 15:00 та транслюватиметься онлайн.

Відбір переможців проходитиме у штатному режимі методом випадкової комп'ютерної вибірки через сервіс RandomPicker.com, погоджений міжнародними партнерами проєкту.

Переможці отримають доступ до пільгового іпотечного кредитування на таких умовах:

- 3% річних строком до 30 років;
- площа житла – до 52,5 м² для сім'ї з 1–2 осіб та додатково 21 м² на кожного наступного члена родини;
- житло має бути введене в експлуатацію не більше ніж 50 років тому або реконструйоване не більше ніж 35 років тому;
- житло не може розташовуватись на тимчасово окупованих територіях або в районах бойових дій.

Участь у програмі можуть взяти ВПО, які:

- не мають житла на підконтрольній Україні території;
- раніше не отримували державних компенсацій або пільгових кредитів на житло (крім випадків, коли житло розташоване на тимчасово окупованій території або в районі бойових дій);
- можуть підтвердити платоспроможність;
- надають згоду на перевірку кредитної історії.

Усім зареєстрованим кандидатам рекомендується завчасно перевірити актуальність своїх заявок.

Перевірити статус заявки можна за посиланням: Статус заявки на програму «Житло для ВПО»

Важливо: не пізніше наступного робочого дня після проведення відбору регіональні управління Держмолодьжитла повідомлять переможцям перелік документів, необхідних для оформлення кредиту.

Список переможців буде оприлюднено:

- під час прямої трансляції відбору;
- на офіційному вебсайті Держмолодьжитла;
- на сайтах регіональних управлінь.

Довідково

Відбір здійснюється відповідно до Порядку пільгового іпотечного кредитування внутрішньо переміщених осіб за рахунок коштів грантів та позик, наданих міжнародними фінансовими установами, міжнародними організаціями та іноземними державами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 року №451.

Раніше Банк розвитку Ради Європи схвалив звіт щодо розподілу першого траншу програми «Житло для ВПО». У листі Банку зазначено, що перший транш вважається повністю розподіленим, а також підтверджено подальшу підтримку реалізації проєкту. Таким чином міжнародні партнери

офіційно підтвердили прозоре та ефективне використання коштів, спрямованих на програму пільгового житлового кредитування ВПО.

За рахунок першого траншу у розмірі 25 млн євро, який Україна отримала у жовтні 2025 року, Держмолодьжитло надало 504 пільгові іпотечні кредити внутрішньо переміщеним особам.

16.05.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/na-dnipropetrovshchyni-vidkryly-novu-ambulatoriiu-ta-suchasnyi-tsnar-pobudovani-za-pidtrymky-ieib>

На Дніпропетровщині відкрили нову амбулаторію та сучасний ЦНАП, побудовані за підтримки ЄІБ

У Дніпропетровській області відбулося відкриття сучасної медичної амбулаторії та адміністративного центру.

Проекти реалізовані в межах Програми з відновлення України (URP), що фінансується Європейським інвестиційним банком (ЄІБ).

Нові заклади, розташовані поблизу Дніпра, покликані значно покращити доступ до медичних та державних послуг для тисяч місцевих мешканців, зокрема для внутрішньо переміщених осіб.

«Будівництво нової соціальної інфраструктури під час війни – це доказ того, що відновлення України відбувається вже зараз, попри всі виклики. Сучасні заклади охорони здоров'я та центри надання послуг допомагають громадам залишатися стійкими, підтримують і створюють гідні умови для життя людей», – зазначив віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба.

Заклад первинної медичної допомоги у селі Олександрівка спроможний обслуговувати понад 3 тисячі мешканців громади. Амбулаторія оснащена сучасним обладнанням, має безбар'єрні входи та облаштоване укриття для безпеки пацієнтів і персоналу.

Будівництво тривало з лютого 2024 року до грудня 2025 року. Загальна вартість об'єкта склала понад 718 тисяч євро, з яких близько 566 тисяч євро – фінансування від ЄІБ.

У селищі Слобожанське новий Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) надаватиме широкий спектр послуг (реєстрація шлюбу, свідоцтва про народження, реєстрація бізнесу, майна тощо) для понад 24 000 осіб, серед яких майже 4 000 ВПО.

Центр обладнаний цифровою чергою, інтегрованими електронними сервісами та повноцінним укриттям. Проект реалізовано за два роки (лютий 2024 – лютий 2026) із загальним бюджетом майже 1,47 млн євро (внесок ЄІБ – понад 1,15 млн євро).

Загалом у Дніпропетровській області в межах ініціатив ЄС та ЄІБ на сьогодні підтримано 36 проєктів відновлення, 12 із яких вже завершено.

Програма з відновлення України (URP) вартістю 200 млн євро спрямована на відбудову соціальної інфраструктури (шкіл, лікарень, центрів соціальних послуг) у громадах, що постраждали від війни або приймають велику кількість ВПО.

15.05.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/prozhyvannya-vpo-starshoho-viku>

Послуга з проживання для ВПО старшого віку: Мінсоцполітики запрошує надавачів послуги долучатися до ініціативи

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України закликає юридичних осіб та ФОП долучитися до експериментального проєкту надання послуги з проживання (притулку) за Постановою №1169 для внутрішньо переміщених осіб. Держава компенсує надавачам вартість проживання та підтримки з-поміж маломобільних груп.

Головні вимоги до надавачів послуг:

- обов'язкове включення до Реєстру надавачів соціальних послуг;
- наявність облаштованого та доступного приміщення для маломобільних громадян;
- готовність укласти договір з Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю.

Під час участі у проєкті надавач забезпечує:

- облаштоване ліжко-місце з усіма комунальними зручностями;
- необхідний інвентар, одяг та взуття;
- допомогу у веденні домашнього господарства та самообслуговуванні;
- сприяння у розвитку та підтримці навичок самостійного проживання;
- допомогу в отриманні безоплатної правничої допомоги.

Оплата здійснюється за кожну особу за фіксованим денним тарифом на підставі щомісячних звітів в електронній системі.

Наразі до проєкту вже приєдналося 39 надавачів, які створили 1270 ліжко-місць, з них вільні 133 місця.

Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю оголосив конкурс на укладання договорів та прийом пропозицій щодо участі в експериментальному проєкті із запровадження договірної форми надання соціальної послуги притулку маломобільним особам з числа внутрішньо переміщених осіб.

16.05.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/novi-pidkhody-vpo>

Для громад готують нові підходи для підтримки ВПО – Тетяна Кірієнко

Заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяна Кірієнко взяла участь у презентації та обговоренні тематичної доповіді Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні, присвяченої питанням примусового переміщення населення з тимчасово окупованих територій України, депортації та реалізації прав внутрішньо переміщених осіб.

Документ охоплює період з 24 лютого 2022 року до 31 грудня 2025 року та містить аналіз викликів, з якими стикаються громадяни після виїзду з тимчасово окупованих територій, а також рекомендації для України та міжнародної спільноти. Доповідь представила заступниця голови Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні Ноель Калхун.

Під час обговорення Тетяна Кірієнко наголосила, що одним із ключових завдань держави є забезпечення для людей, які виїжджають з тимчасово окупованих територій, передбачуваність державної підтримки та зрозумілі маршрути отримання допомоги – від першого контакту після виїзду до доступу до житла, соціальних послуг, працевлаштування та відновлення документів. Саме такий комплексний підхід передбачений Стратегією державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2030 року.

«Міністерство продовжує системну роботу з аналізу місцевих цільових програм підтримки внутрішньо переміщених осіб, які реалізуються органами місцевого самоврядування, зокрема тих, що були переміщені внаслідок тимчасової окупації. Ця робота здійснюється в межах координаційної платформи та спрямована на формування єдиних підходів до підтримки ВПО. Її результатом стане підготовка методичних рекомендацій щодо ефективного створення та реалізації місцевих цільових програм підтримки ВПО», – повідомила Тетяна Кірієнко.

Під час фахового обговорення також було приділено увагу питанням пенсійного забезпечення осіб, які перемістилися з тимчасово окупованих територій. Окремо відзначалося, що в умовах воєнного стану питання підтвердження страхового стажу може стосуватися ширшого кола громадян, з огляду на втрату або пошкодження документів про трудову діяльність унаслідок збройної агресії проти України та руйнування відповідної інфраструктури.

У подальшому положення доповіді Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні будуть представлені міжнародній спільноті з метою посилення уваги до наслідків, спричинених збройною агресією РФ, та пов'язаних із ними порушень прав людини.

12.05.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-prodovzhuie-prohramy-pidtrymky-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib-iuliia-svyrydenko>

Уряд продовжує програми підтримки для внутрішньо переміщених осіб, – Юлія Свириденко

Уряд продовжує реалізацію програм підтримки для внутрішньо переміщених українців, які евакуювалися з прикордонних громад та втратили житло внаслідок російських атак. Про це повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко.

За її словами, наразі для ВПО діє низка державних програм підтримки:

1. Щомісячна допомога на проживання

Щомісяця близько 1 млн ВПО отримують допомогу на проживання. З початку року держава профінансувала допомогу на проживання ВПО на 10,6 млрд грн.

Уряд також розширив перелік категорій отримувачів, щоб діти з числа ВПО могли отримувати допомогу незалежно від рівня доходу родини. Термін подачі заявок через відділення або сайт Пенсійного фонду продовжено до 1 червня 2026 року: <https://www.pfu.gov.ua/2178254-yak-podaty-zayu-va-na-otrymannya-dopomogy-na-prozhyvannya-vpo-onlajn/>

2. Послуга медсестринського догляду для людей старшого віку

Після евакуації люди старшого віку з числа ВПО можуть одразу з транзитного центру бути направлені до медичних закладів для відновлення. Протягом 60 днів вони отримують кваліфіковану медичну допомогу, психологічну підтримку та супровід соціального працівника, який підбирає варіанти подальшого проживання.

3. Житло для ВПО

У межах програми «Оселя» держава компенсує 70% першого внеску за іпотекою для ВПО та жителів прифронтових територій, а також 70% виплат за кредитом у перший рік.

Крім того, передбачено додаткову виплату 40 тис. грн на оплату всіх зборів, пов'язаних з оформленням іпотеки. Наразі опрацьовується понад 2500 заявок.

«Додатково Уряд спрямував 1 млрд субвенції для розширення та переоблаштування місць тимчасового проживання з врахуванням безбар'єрності простору», – зазначила Юлія Свириденко.

11.05.2026

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України

<https://me.gov.ua/News/Detail/476edac7-f5f0-4f1d-8eab-326fd5c1cb4f?lang=uk-UA&title=Kfw>

Мінекономіки та KfW обговорили розвиток житлового фінансування в Україні

Представники Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України та німецького державного банку розвитку KfW, обговорили можливі підходи до розвитку системи житлового фінансування в Україні.

У зустрічі взяли участь заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Віталій Петрук та радник міністра Андрій Телюпа. Німецьку сторону представляли керівник Представництва KfW в Україні Лоренц Гесснер та Єнс Бусма, керівник відділу економічного співробітництва і представник BMZ у Посольстві Німеччини.

Мінекономіки розглядає модель єдиної платформи житлового фінансування як один із перспективних варіантів розвитку системи. Така модель може поєднати державні житлові програми, донорські ресурси та ринкове фінансування.

«Україні потрібна житлова політика зі стабільним фінансуванням на роки вперед. Доступна іпотека, орендне житло та підтримка ВПО мають розвиватися як частини однієї довгострокової системи. Ми вивчаємо міжнародний досвід і бачимо модель єдиної платформи житлового фінансування як один із найбільш перспективних варіантів для України. Єдиний підхід допоможе планувати програми, поєднувати бюджетні, донорські та ринкові кошти й давати міжнародним партнерам зрозумілу рамку для роботи в житловому секторі», – зазначив заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Віталій Петрук.

Учасники зустрічі також обговорили проєкт передачі Державного фонду сприяння молодіжному житловому будівництву до сфери управління Мінекономіки. В міністерстві зазначили, що цей крок планується саме як перший етап побудови єдиної платформи житлового фінансування. Такий підхід має чіткіше розподілити ролі між операторами державних програм та водночас зберегти чинні напрями їхньої роботи.

Мінекономіки також наголосило, що наявні житлові програми, міжнародні домовленості та зобов'язання перед партнерами продовжать діяти. Це стосується, зокрема, програм підтримки внутрішньо переміщених осіб, які Україна реалізує за участі KfW.

Довідково

Мінекономіки спільно з ПрАТ «Укрфінжитло», Міністерством цифрової трансформації України та банками-партнерами реалізує державну програму

доступної іпотеки «Оселя». У частині компенсації для ВПО та мешканців прифронтових територій до реалізації також залучені Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності та Пенсійний фонд України.

Німецький банк розвитку KfW фінансує проекти з житлового будівництва та соціальної інфраструктури для ВПО та приймаючих громад.

14.05.2026

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України

<https://me.gov.ua/News/Detail/51d89623-91c2-4855-bce3-a5c71e94105b?lang=uk-UA&title=ProtokolneRishennia>

Уряд ухвалив протокольне рішення щодо розвитку державних інструментів житлового фінансування

Кабінет Міністрів України ухвалив протокольне рішення щодо подальшого розвитку державних інструментів житлового фінансування та координації роботи установ, які реалізують житлові програми.

Рішення передбачає підготовку проекту акта щодо визначення Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України органом управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву».

Водночас в документі підкреслюється, що Держмолодьжитло та Укрфінжитло продовжують працювати як окремі юридичні особи та реалізовувати свої програми на чинних умовах.

«Держава має різні інструменти підтримки людей у придбанні житла, і важливо, щоб вони працювали в межах спільної логіки. Держмолодьжитло має досвід реалізації цільових житлових програм, Укрфінжитло – досвід масштабування доступної іпотеки через банки. Ми хочемо ефективно поєднати ці можливості та створити основу для залучення додаткового фінансування у житловий сектор», – зазначив заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Віталій Петрук.

Протокольне рішення також передбачає консультації з міжнародними фінансовими організаціями щодо спільних проектів у сфері житлового фінансування. Мінекономіки активно співпрацюватиме з партнерами, зокрема у реалізації їхніх рекомендацій щодо розвитку інструментів фінансування житлового сектору в Україні.

Довідково

Державна спеціалізована фінансова установа «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» реалізує державні та місцеві житлові програми, зокрема програми кредитування для молоді, ВПО та інших категорій громадян, які потребують підтримки у придбанні житла.

ПрАТ «Українська фінансова житлова компанія» є оператором державної програми доступного іпотечного кредитування «Оселя». Програма

реалізується Мінекономіки спільно з Мінцифрою, Укрфінжитлом та банками-партнерами. У частині компенсаційного механізму для ВПО та мешканців прифронтових територій до реалізації залучені Мінсоцполітики та Пенсійний фонд України.

Місцеве самоврядування

15.05.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/165666>

У 6 районах Львівщини розширяють доступ до психологічної допомоги для ВПО: в області стартував проєкт «Мобільна психологічна допомога»

Фахівці працюватимуть із запитами, пов'язаними зі стресом, тривожністю, адаптацією до нових умов життя та пережитим травматичним досвідом.

Проєкт «Мобільна психологічна допомога», який реалізує ГО «Птаха України» за підтримки Уряду Німеччини та ЄС та у координації з Департаментом освіти та науки Львівської ОВА, охоплює громади з найбільшою кількістю ВПО та зосереджується передусім на роботі з дітьми, жінками і сім'ями.

«У межах проєкту інклюзивно-ресурсні центри стають ключовими майданчиками для надання якісних послуг особам з особливими освітніми потребами (ООП). Їхня роль суттєво посилюється завдяки трьом стратегічним аспектам: модернізація як гарант якості (оновлення матеріально-технічної бази (ремонти, нові меблі) та забезпечення сучасними діагностичними матеріалами перетворює ІРЦ на центри експертизи, де оцінка розвитку та підтримка особи відповідають високим міжнародним стандартам; створення безбар'єрного та комфортного середовища (покращення простору гарантує батькам дітей з ООП доступність та комфорт отримання послуг», – зазначила головна спеціалістка департаменту освіти і науки Львівської ОДА Марія Васюник.

Команди фахівців виїжджатимуть безпосередньо в громади, щоб зробити допомогу максимально доступною.

У межах ініціативи мобільні психологічні команди регулярно проводитимуть індивідуальні консультації для дітей, підлітків і дорослих. Фахівці працюватимуть із запитами, пов'язаними зі стресом, тривожністю, адаптацією до нових умов життя та пережитим травматичним досвідом. Такий формат дозволяє швидше реагувати на потреби людей і підтримувати їх там, де вони живуть.

Окремий напрям – арттерапевтичні заняття для дітей віком від 4 до 11 років та їхніх батьків. Через творчість діти легше проживають емоції, а батьки отримують інструменти, які допомагають краще підтримувати своїх дітей.

Такі зустрічі формують безпечний простір для спілкування, відновлення і довіри.

Отримати безоплатну психологічну підтримку можуть діти, підлітки та дорослі з вразливих категорій, зокрема внутрішньо переміщені особи, а також батьки, які виховують дітей з особливими освітніми потребами.

Зустрічі відбуватимуться щотижня у школах, інклюзивно-ресурсних центрах та координаційних центрах у громадах. Формат передбачає як індивідуальну роботу, так і групові заняття.

Паралельно у шести інклюзивно-ресурсних центрах області оновлюватимуть простір для роботи з дітьми. У приміщеннях зроблять ремонт, облаштують їх меблями та забезпечать сучасними діагностичними матеріалами. Це підвищить якість послуг для дітей з особливими освітніми потребами та зробить центри більш комфортними для сімей.

Щоб долучитися до проєкту, потрібно попередньо зареєструватися через онлайн-форму:

https://docs.google.com/forms/d/1LIHInULfY43NQMd4QskNpoo610FB1hTa_toTcsjTnYs/viewform?edit_requested=true

Проєкт «Мобільна психологічна допомога» здійснюється в межах мультидонорського проєкту «Посилення постраждалих від війни громад України через місцеві ініціативи (EMPOWER)», що фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) спільно з Генеральним Директоратом Європейської Комісії з питань цивільного захисту та гуманітарної допомоги та реалізується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ) ГмбХ.

13.05.2026

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/29139-2/>

Турбота про дітей сьогодні – це внесок у сильне та щасливе завтра

Ми продовжуємо цикл публікацій, присвячених сімейним цінностям та підтримці родини. Адже саме турбота про дітей, їхнє здоров'я, емоційний стан і щасливе дитинство є основою сильної родини та майбутнього нашої громади.

Оздоровлення та відпочинок дітей – це не лише про канікули чи зміну обстановки. Це можливість для дитини відновити сили, знайти нових друзів, отримати яскраві враження, відчути підтримку та просто побути безтурботною дитиною. Важливою така турбота є для дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки.

Саме тому Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради продовжує роботу з організації оздоровлення та відпочинку дітей пільгових категорій. Наразі на обліку для забезпечення оздоровленням та відпочинком перебуває 627 дітей.

Оздоровлення організовується за рахунок коштів місцевого, обласного та державного бюджетів. Водночас активно триває співпраця з гуманітарними організаціями та міжнародними партнерами, які допомагають дарувати дітям можливість відпочинку та нових позитивних емоцій.

Начальник відділу з гуманітарних питань Тетяна ЛАВРИК зазначає:

«У межах Програми оздоровлення та відпочинку дітей Сумської міської територіальної громади на 2025–2027 роки у місцевому бюджеті на 2026 рік передбачено 2,2 млн. грн. Завдяки спільним зусиллям держави, Сумської обласної державної адміністрації та Сумської міської територіальної громади з початку оздоровчої кампанії 2026 року 159 дітей пільгових категорій вже з'їздили на відпочинок. Серед них – діти Захисників і Захисниць України, діти-сироти, діти з числа внутрішньо переміщених осіб, діти з багатодітних сімей, діти з інвалідністю та інші.»

Дуже приємно отримувати відгуки від батьків і дітей, що вже скористалися програмою оздоровлення, – це мотивує і показує, що наша робота приносить реальні позитивні зміни для найменших сум'ян.

Особливо цінною є підтримка міжнародних партнерів. Так, завдяки співпраці з містом Орлеан (Франція) та Програмою «Європа Прихисток» 25 дітей уже мали можливість відпочити за кордоном за кошти приймаючої сторони. Для багатьох із них це стали не лише нові враження та знайомства, а й можливість хоча б на деякий час відчутти спокій, турботу та радість дитинства.

14.05.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/u-kompaniivtsi-pridbayut-zhitlo-za-programoyu-vlasnij-dim>

У Компаніївці придбають житло за програмою «Власний дім»

Жительці Кіровоградщини погодили пільговий кредит в сумі 500 тисяч гривень терміном на 10 років для придбання квартири у селищі Компаніївка. Кредит надається під 3% річних у межах програми «Власний дім».

Відповідне рішення ухвалили під час засідання Спостережної ради обласного фонду підтримки індивідуального житлового будівництва на селі під головуванням заступниці начальника Кіровоградської ОВА Наталії Ревенко.

Програма діє для підтримки жителів сільської місцевості. Скористатися нею можуть учасники бойових дій, внутрішньо переміщені особи, молоді сім'ї, працівники медичної та освітньої сфер, аграрії та представники органів місцевого самоврядування.

«Власний дім» передбачає кредитування на будівництво, придбання чи реконструкцію житла, а також заходи з енергозбереження.

14.05.2026

Дніпропетровська обласна державна адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/na-dnipropetrovshchyni-vidkryly-shche-odyn-tsentr-zhyttiosti>

На Дніпропетровщині відкрили ще один Центр життєстійкості

У Перещепинській громаді на Дніпропетровщині відкрили Центр життєстійкості. Це безбар'єрний простір психосоціальної підтримки для дорослих та дітей. Кожен мешканець громади може отримати безкоштовну консультацію психологів, долучитися до груп взаємодопомоги та зустрічей, які допомагають відновити внутрішні сили, знизити рівень стресу та подолати кризові ситуації.

«Забезпечуємо для мешканців доступ до якісних соціальних послуг. Це особливо важливо в умовах воєнних викликів», – зазначила заступник начальника Дніпропетровської військової адміністрації Олена Буряк.

Приміщення закладу відремонтоване, обладнане сучасною технікою.

У Центрі життєстійкості проходять тренінги зі стресостійкості, групові заняття і заходи для підтримки ментального здоров'я. Психологи проводять індивідуальні консультації. Надаватимуть такі послуги й на виїзді.

Особливу увагу приділятимуть роботі з переселенцями, родинами військових, молоддю та дітьми. Їх навчатимуть основам психологічного здоров'я, як адаптуватися до нових умов життя та дбати про внутрішній стан.

15.05.2026

Харківська обласна військова адміністрація

<https://kharkivoda.gov.ua/news/135712>

Харківська ОВА продовжує системну підтримку вразливих категорій населення у громадах області

За дорученням начальника ХОВА Олега Синегубова в межах ініціативи «Сила у підтримці» у Слобожанській громаді відбулася чергова зустріч із місцевими жителями. До заходу долучилися представники органів місцевого самоврядування, Департаменту соціального захисту населення та служби у справах дітей ХОВА, фахівці Харківського обласного центру соціальних служб.

Під час зустрічі учасники обговорили розвиток і забезпечення доступності соціальних послуг для мешканців громади, підтримку сімей з дітьми, внутрішньо переміщених осіб, людей похилого віку та осіб з інвалідністю. Особливу увагу приділили координації роботи соціальної сфери в умовах воєнного стану, підвищенню ефективності допомоги людям, які перебувають у складних життєвих обставинах, а також участі громади в

експериментальних проєктах Міністерства соціальної політики України, спрямованих на розвиток і розширення соціальних послуг.

«Для нас важливо, щоб соціальна підтримка була не лише складовою звітності, а дієвим механізмом допомоги людям, які її потребують. Кожна громада має розуміти реальні потреби жителів і мати можливість оперативно реагувати на них. Саме тому такі виїзні зустрічі є важливою частиною спільної роботи з громадами», – зазначила заступниця начальника ХОВА Віта Ковальська.

У межах робочого візиту учасники відвідали два дитячі будинки сімейного типу та родину, яка потребує додаткової соціальної підтримки. Також ознайомилися з роботою Центру надання соціальних послуг Слобожанської міської ради, де, зокрема, надають послуги раннього втручання.

13.05.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/yevidnovlennya-na-zhytomyrshhyni-vzhe-pogodzheny-460-zayav-gromadyanam-na-otrymannya-zhytlovyh-vaucheriv-dlya-vpo-z-totv/>

#ЄВідновлення: На Житомирщині вже погоджено 460 заяв громадянам на отримання житлових ваучерів для ВПО з ТОТ

У межах програми «Відновлення – компоненту «Житло для ВПО з ТОТ» – внутрішньо переміщені особи, які виїхали з ТОТ і мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни, можуть отримати житловий ваучер на суму 2 млн грн на придбання власного житла.

Станом на 13 травня зареєстровано 587 заяв від громадян на отримання житлових ваучерів, із них 460 вже погоджено комісіями з питань надання допомоги для ВПО з ТОТ, які утворені в 66 територіальних громадах області.

Наразі з 1 травня громадяни яким погоджено заяви на отримання житлових ваучерів вже розпочали бронювання коштів за житловими ваучерами для ВПО з ТОТУ в застосунку Дія, там поступово з'являється статус «зверніться до нотаріуса».

Це означає, що вони можуть переходити до наступного етапу – придбання житла. На укладення договору відведено 60 днів.

Наразі житловий ваучер дає можливість:

- придбати житло на первинному або вторинному ринку
- інвестувати у будівництво житла

Хто може отримати ваучер

На першому етапі програмою можуть скористатися внутрішньо переміщені особи з ТОТ, які мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни (незалежно від того, чи отримали його після повномасштабного вторгнення, чи під час АТО/ООС, починаючи з 2014 року).

14.05.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/na-zhytomyrshhyni-prezentuvaly-spetsialnu-dopovid-shhodo-pidtrymky-vnutrishno-peremishheny-osib/>

На Житомирщині презентували спеціальну доповідь щодо підтримки внутрішньо переміщених осіб

14 квітня в обласній військовій адміністрації відбулася презентація Спеціальної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Місцеві програми підтримки ВПО: аналіз ефективності та перспективи». Документ представив Уповноважений у Житомирській області Юрій Погодицький. До заходу долучилися представники обласної та місцевої влади, громад, а також внутрішньо переміщені особи.

Відкрив засідання заступник начальника Житомирської ОВА Віктор Градівський, наголосивши, що підтримка внутрішньо переміщених осіб залишається одним із ключових напрямів роботи для регіону. Від початку повномасштабного вторгнення область прийняла майже 120 тис. ВПО. Станом на початок 2026 року в області офіційно зареєстровано близько 73 тис. внутрішньо переміщених осіб, серед яких понад 16,5 тис. – діти.

«Для Житомирщини підтримка внутрішньо переміщених осіб є пріоритетом. Ми постійно моніторимо потреби людей у громадах, аналізуємо ефективність діючих програм та вдосконалюємо підходи до їх реалізації. Важливим інструментом у цій роботі стала Рада з питань ВПО при Житомирській ОВА, яка вже довела свою ефективність як дієвий майданчик для відкритого діалогу», – зазначив Віктор Градівський.

Під час презентації Юрій Погодицький окреслив наявні програми підтримки ВПО на рівні області та територіальних громад, а також визначив ключові чинники їхньої ефективності. Основну увагу було зосереджено на відповідності цих програм реальним потребам людей, які були змушені залишити свої домівки, а також на спроможності громад забезпечувати стабільний доступ до базових послуг.

13.05.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/263955>

На Полтавщині обговорили реалізацію програм підтримки внутрішньо переміщених осіб та житлові питання

У Полтавській обласній військовій адміністрації провели засідання Ради з питань внутрішньо переміщених осіб. До обговорення офлайн долучилися керівництво ОВА, члени Ради ВПО, представники громадських організацій, благодійних фондів та регіональні координатори проєктів підтримки

переселенців. Онлайн участь у засіданні взяли представники територіальних громад і громадського сектору.

Під час засідання затвердили план роботи Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Полтавській ОВА, а також обговорили виконання Комплексної програми підтримки ВПО на 2025–2027 роки за підсумками 2025 року.

Начальник відділу з питань соціального захисту ВПО Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб ОВА Лідія Чайка поінформувала про основні напрями реалізації програми. Зокрема, йдеться про забезпечення житлових прав переселенців, облаштування місць тимчасового проживання, формування фонду житла для ВПО в громадах, реалізацію програм працевлаштування та соціальної підтримки.

Окремо учасники розглянули пропозиції щодо внесення змін до Комплексної програми підтримки ВПО, а також обговорили реалізацію місцевих програм у громадах області.

Було зазначено, що у 40 територіальних громадах Полтавщини діють місцеві цільові або комплексні програми підтримки внутрішньо переміщених осіб. Ще у 19 громадах допомогу ВПО надають у межах загальних програм соціального захисту населення. Водночас в одній громаді відповідна програма наразі не розроблена.

Учасники засідання наголосили, що реалізація програм підтримки сприяє забезпеченню переселенців соціальними послугами, реалізації житлових, майнових та освітньо-культурних прав, а також створенню доступного середовища й інтеграції ВПО у громади області.

Також під час засідання обговорили питання об'єднання Держмолодьжитла з ПрАТ «Укрфінжитло».

13.05.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/264054>

Віталій Дяківнич: «Зміцнюємо партнерство з ЮНІСЕФ задля благополуччя дітей та стійкості громад»

Начальник Полтавської ОВА Віталій Дяківнич разом із заступниками Іриною Салогуб, Євгеном Кончаковським та керівниками профільних департаментів зустрівся з делегацією Представництва ЮНІСЕФ в Україні на чолі з керівницею офісу ЮНІСЕФ у м. Харкові пані Джинан Рамадан, щоб обговорити стратегічне партнерство подальшу роботу.

Полтавщина залишається одним із найбільших гуманітарних хабів країни: нині в області проживають понад 185 тис. ВПО, серед яких 35 тис. – діти. Метою є створення для них безпечних умов. Завдяки цій співпраці, в трьох громадах створено чотири багатофункціональні простори для сімей із

дітьми. У Полтаві діє обласний соціальний центр матері та дитини, де тимчасово можуть проживати вагітні і матері з дітьми (до 18 місяців), які опинилися у складних життєвих обставинах.

Також модернізовано укриття у шести закладах освіти та створено 11 центрів для надолуження освітніх втрат. Функціонує перший в Україні кар'єрний центр для молоді й найбільший молодіжний хаб області зі студією KONTENTA. Отримали від партнерів генератори та мобільні насосні станції.

«Це наш щит під час можливих блекаутів – завдяки такій підтримці вдається мінімізувати ці ризики. Продуктивна взаємодія відбувається щодо посилення спроможності комунальних закладів, які забезпечують водою населення», – зазначив Віталій Дяківнич.

Полтавщина має 5 пілотних громад, де разом із ЮНІСЕФ впроваджуються програми у межах реформи «Кращий догляд». Вони націлені на впровадження Національної стратегії забезпечення права кожної дитини на зростання у сімейному оточенні на 2024-2028 роки. Реалізація стратегії передбачає розширення підтримки родинам на рівні громад та розвиток мережі сімейних форм виховання та опіки.

«ЮНІСЕФ високо цінує співпрацю з Полтавською обласною державною адміністрацією, яка демонструє лідерство у зміцненні систем, на які покладаються діти та сім'ї, як у кризові моменти, так і під час відновлення. ЮНІСЕФ матиме за честь у 2026 році продовжувати це партнерство, зосереджуючись на галузях освіти, охорони здоров'я, захисту дітей, доступу до водопостачання, опалення, санітарії та гігієни, а також на реагуванні на надзвичайні ситуації, щоб кожна дитина мала доступ до необхідних послуг», – сказала керівниця офісу ЮНІСЕФ у м. Харкові Джинан Рамадан.

15.05.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/try-dytiachi-budynky-simeinoho-typu-vidteper-maiut-novi-oseli-u-chernivtsiakh>

Три дитячі будинки сімейного типу відтепер мають нові оселі у Чернівцях

Житло для дитячих будинків сімейного типу придбали завдяки підтримці з державного бюджету.

Родина Андрія та Тетяни Стрельцових – сім'я ВПО з Дніпропетровщини, яка перевезла дитячий будинок сімейного типу. Житло для них придбали за кошти державної субвенції – 8 902 000 грн. Зараз вони виховують 7 дітей-сиріт. Їхні рідні сини захищають Україну.

Власний дім у Чернівцях тепер має і родина Андрія та Галини Чебїтьків. Вони переїхали на Буковину з Іловайська. Опікуються долею 7 прийомних та 2 рідних дітей. Житло для них вдалося отримати завдяки співфінансуванню: держава виділила 6 260 000 грн., а ще 626 000 грн. надав міський бюджет.

Родина Валерії Пепелі та Геннадія Шмакова відтепер також має будинок. У сім'ї виховують 7 дітей: рідна, двоє усиновлених з Херсонщини, четверо позбавлених батьківського піклування. Планують влаштувати ще трьох. На оселю – спрямовані кошти з державної субвенції – 7 900 178 грн. та з міського бюджету – 790 017,8 грн.

З новосіллям їх привітали заступниця начальника Чернівецької ОВА Оксана Симак та керівник апарату Чернівецької ОВА Володимир Матюшенко. Вони подякували батькам-вихователям за турботу і любов, які дарують дітям. Підтримка сімейних форм виховання – один з пріоритетних напрямів державної політики, адже кожна дитина має право на сім'ю.

Наразі в області діють 22 дитячі будинки сімейного типу, в яких виховується 158 дітей, та 60 прийомних сімей, в якій виховується 115 дітей. Функціонують 9 дитячих будинків сімейного типу, які переїхали з інших областей. А у 19 сім'ях патронатних вихователів виховується 15 дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

11.05.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/vpo-v-tsyfrakh-na-prykarpatti-stanom-traven>

ВПО в цифрах на Прикарпатті станом на травень

Як повідомляє департамент соціальної політики ОДА, станом на 1 травня 2026 року на Прикарпатті знаходиться 109 719 осіб – загальна кількість ВПО згідно Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених людей:

- 80 012 – сімей;
- 27 929 – дітей;
- 4 343 – людини з інвалідністю;
- 17 581 – людей старшого віку;
- 4 548 – людей працездатного віку.
- 879 осіб – кількість ВПО, які стали на облік за квітень 2026 року;
- 881 осіб – кількість ВПО, які знялися з обліку за квітень 2026 року (повернулися до постійного місця проживання або самостійно знялися через застосунок Дія).

13.05.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/popry-viinu-relokatsiiu-ta-chyslenni-vyklyk-khersonskiy-derzhavnyi-universytet-prodovzhuie-ne-lyshe-pratsiuvaty-a-i-rozvyvatysia-zberihaiuchy-naitsinnishe-svoiu-naukovu-spilnotu-vykladachiv-i-studentiv>

Попри війну, релокацію та численні виклики, Херсонський державний університет продовжує не лише працювати, а й розвиватися, зберігаючи найцінніше – свою наукову спільноту, викладачів і студентів

Голова обласної державної адміністрації – начальниця обласної військової адміністрації Світлана Онищук поспілкувалася з колективом та студентами університету, що сьогодні став важливою частиною освітнього простору Прикарпаття.

Підписали меморандум про співпрацю між Херсонським державним університетом та Івано-Франківською обласною державною адміністрацією. Це – про підтримку освіти, нові можливості для студентів і викладачів, а також залучення інтелектуального потенціалу до спільних освітніх проєктів.

Нині в ХДУ навчаються близько 2500 студентів, працюють понад 250 педагогів, функціонують 8 факультетів.

Після тимчасового переміщення в 2022 році на базу Карпатського національного університету імені Василя Стефаника виш зумів адаптуватися до нових умов. Сьогодні навчання відбувається в змішаному форматі: дистанційно – через сучасні цифрові платформи, а також очно під час навчальних тижнів у Івано-Франківську.

15.05.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/na-ivano-frankivshchyni-tryvaiut-monitorynhovi-obstzhenia-mists-tymchasovoho-prozhyvannia-vnutrishno-peremishchenykh-liudei>

На Івано-Франківщині тривають моніторингові обстеження місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених людей

При Івано-Франківській обласній державній адміністрації утворено комісію щодо здійснення моніторингу місць тимчасового проживання ВПО. Її робота здійснюється відповідно до розпоряджень обласної державної та військової адміністрацій, а також постанови Кабінету Міністрів України №930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб».

Упродовж 5–15 травня моніторингова комісія здійснила виїзди у 23 місця тимчасового проживання Івано-Франківського району. У цих закладах

розгорнуто 1090 ліжко-місць, де проживає понад 90% внутрішньо переміщених людей. Одне МТП перепрофільовано, натомість до обласного переліку вноситься інший заклад на 50 ліжко-місць.

Під час виїздів члени комісії обговорювали питання облаштування місць проживання, дотримання стандартів функціонування та адміністрування МТП, а також напрацьовували рішення щодо проблемних питань – переселення, реєстрації, укладення договорів та інтеграції ВПО у громади.

Серед ключових пріоритетів роботи обласної влади – підтримка внутрішньо переміщених людей та створення для них гідних і безпечних умов проживання. Особлива увага приділяється людям з інвалідністю, похилого віку та дітям. Ефективне забезпечення переселенців житлом залишається одним із важливих напрямків роботи.

До складу моніторингової комісії входять також представники БФ «Рокада» та БФ «Право на захист». Благодійний фонд «Рокада» втілює на Прикарпатті пілотний проєкт із соціальної адаптації ВПО, допомагаючи мешканцям прихистків інтегруватися у громади та будувати самостійне майбутнє поза межами місць тимчасового проживання.

Своєю чергою, БФ «Право на захист» забезпечує юридичну підтримку та проводить збір даних для надання грошової допомоги евакуйованим людям, які прибувають до Івано-Франківської області.

Важливо, що Прикарпаття продовжує приймати людей з окупованих територій та регіонів, де тривають бойові дії. Водночас опрацьовуються питання щодо розгортання додаткових ліжко-місць для внутрішньо переміщених.

Обласна моніторингова комісія продовжить роботу в місцях тимчасового проживання інших районів Івано-Франківщини у травні–червні цього року.

11.05.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-znamiantsi-obhovoryly-pidtrymku-vpo-rozvytok-sportu-ta-patriotychne-vykhovannia-molodi>

У Знам'янці обговорили підтримку ВПО, розвиток спорту та патріотичне виховання молоді

Заступник голови Донецької обласної державної адміністрації Ігор Бойко здійснив робочу поїздку до м. Знам'янка, під час якої ознайомився з організацією роботи з внутрішньо переміщеними особами, розвитком спортивної сфери та реалізацією патріотичних ініціатив для дітей і молоді.

У ході візиту було обговорено фізкультурно-оздоровчу та спортивну роботу, яка проводиться у співпраці з гуманітарними хабами Донецької області для ВПО. Зокрема, у м. Кропивницький на постійній основі організовуються спільні заходи з хабами «Я Маріуполь» та «Єднання

Кропивницький», що сприяє соціальній адаптації переселенців, підтримці дітей та популяризації активного способу життя.

Особливу увагу приділено планам на літній період. Передбачається проведення оздоровчих та агітаційних велопробігів за участі вихованців спортивного закладу. Такі заходи мають на меті популяризацію велосипедного спорту, зміцнення здоров'я дітей та формування командного духу.

Також у закладі систематично проводяться заходи до державних свят і пам'ятних дат, спрямовані на патріотичне виховання молоді, формування громадянської свідомості та підтримку морально-психологічного стану дітей в умовах сьогодення.

Під час робочої поїздки обговорили й питання матеріально-технічного забезпечення спортивної школи. Відповідно до кошторисних призначень на 2026 рік передбачено забезпечення закладу необхідними велозапчастинами для підтримання належного технічного стану велосипедів. Нещодавно вже проведено тендерну закупівлю, за результатами якої укладено договір на поставку необхідного обладнання.

12.05.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/novohrodivska-hromada-initsiuiie-perekhid-do-klasterno-ho-spivrobotnytstva-z-kalushem>

Новгородівська громада ініціює перехід до кластерного співробітництва з Калушем

Новгородівська громада продовжує розвивати стратегічне партнерство з Калуською громадою у межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Під час робочої зустрічі заступниця начальника МВА Ольга Сидорова та Калуський міський голова Андрій Найда обговорили впровадження міжнародного кластерного співробітництва.

Партнерство Новгородівки та Калуша триває ще з 2016 року. Наприкінці минулого року громади вивели відносини на новий рівень, підписавши меморандум уже в межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Оновлений формат співпраці передбачає спільну проєктну діяльність для залучення міжнародних грантів на підтримку переселенців та відновлення людського капіталу, впровадження кластерної моделі згідно з рекомендаціями Міністерства розвитку громад та територій для створення мережевих зв'язків між громадами тилу, фронту і закордонними партнерами, а також активну адвокацію спільних ініціатив на міжнародних майданчиках.

15.05.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/oblasna-likarnia-intensyvnoho-likuvannia-prodovzhuie-pratsiuvaty-u-kyievi-pislia-peremishchennia-z-mariupolia>

Обласна лікарня інтенсивного лікування продовжує працювати у Києві після переміщення з Маріуполя

Обласна лікарня інтенсивного лікування продовжує працювати, приймати переселенців та всіх охочих після переміщення з Маріуполя до Києва.

Сьогодні медичний заклад відвідали перший заступник голови Донецької облдержадміністрації Юрій Винокуров, Голова правління Всеукраїнського громадської організації «Українська ліга сприяння розвитку паліативної та хоспісної допомоги», фундатор громадської ініціативи «Орден Святого Пантелеймон» Василь Князевич, Голова Виконавчого комітету «Ордену Святого Пантелеймона», Назар Князевич та директор департаменту охорони здоров'я Донецької облдержадміністрації Олена Марченко.

Медичний директор з організаційно-методичної роботи обласної лікарні Дмитро Узун показав роботу хірургічного відділення закладу, розповів про спроможність лікарні, яка надає як стаціонарну, так і амбулаторну медичну допомогу.

Дмитро Узун зауважив, що основними напрямками лікарні є кардіохірургія, нейрохірургія, травматологія, онкохірургія, урологія, гінекологія, загальна хірургія.

Василь Князевич оцінив рівень оснащення медзакладу, професійність та незламність колективу, які, як й інші мешканці Донеччини, залишилися без рідних домівок, але не зрадили медичній справі, продовжуючи підтримувати земляків вже у столиці.

12.05.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/mizhhromadska-pidtrymka-kulturna-intehratsiya-ta-dopomoha-vro-dosvid-milivskoyi>

Міжгромадська підтримка, культурна інтеграція та допомога ВПО: досвід Мілівської громади – «Пліч-о-пліч»

Міловська селищна військова адміністрація вибудовує систему підтримки земляків у релокації через співпрацю з громадами, благодійними фондами та гуманітарними організаціями. Завдяки цій роботі мешканці громади отримують соціальну, психологічну та гуманітарну допомогу, а також доступ до культурних і освітніх ініціатив у різних регіонах України.

Важливим кроком стало підписання 5 травня партнерської угоди між Міловською СВА та Ромоданівською селищною радою Полтавської області в межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади». Співпраця передбачає розвиток соціальних зв'язків, підтримку культурних ініціатив, спільні робочі зустрічі, обмін досвідом та реалізацію міжгромадських проєктів.

РАЗОМ СИЛЬНІШІ: ПІДТРИМКА ЛЮДЕЙ ЧЕРЕЗ ПАРТНЕРСТВА

Начальниця Міловської селищної військової адміністрації Ірина Болткова наголошує: головне завдання громади – реальна підтримка людей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

«Мілівська громада робить усе можливе для соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб, родин військовослужбовців, загиблих і зниклих безвісти Захисників, багатодітних сімей, людей похилого віку та осіб з інвалідністю. Саме партнерства дозволяють нам забезпечувати стабільну допомогу людям», – зазначає Ірина Болткова.

Завдяки співпраці з благодійними фондами та гуманітарними організаціями мешканці громади отримують ліки, засоби реабілітації, продуктові ваучери, засоби гігієни та безкоштовну юридичну допомогу.

Міловська СВА також працює над забезпеченням ВПО місцями тимчасового проживання у Дніпрі. Разом із ГО «Мистецтво надання допомоги» NGO «Art of Aid» триває робота над покращенням побутових умов проживання переселенців.

Підтримка здійснюється і через мережу партнерських хабів. У Харкові на базі гуманітарного хабу Нижньодуванської СВА надаються послуги ЦНАП Міловської СВА. В Івано-Франківську на базі Координаційного центру Луганської області працює Служба у справах дітей Міловської СВА. У Києві спільно з Марківською СВА та БФ «Омріяна країна» проводяться заходи з перекваліфікації та працевлаштування.

У співпраці з Департаментом соціального захисту населення Луганської ОДА вразливим категоріям населення передано одяг, взуття та постільну білизну, а за підтримки БО «Центр волонтерства та захисту» особу з інвалідністю І групи забезпечено електричним кріслом колісним.

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ТА АДАПТАЦІЯ ВПО

Окремий напрям роботи – психологічна підтримка мешканців громади.

«Без внутрішньої сили неможливо рухатися вперед. Ми організуємо такі зустрічі, щоб люди могли впоратися зі стресом, знайти внутрішню опору та швидше адаптуватися до життя в нових громадах», – говорить Ірина Болткова.

Для підтримки психологічної стійкості мешканців Мілівської громади та Луганщини проводяться тематичні зустрічі на базі Нижньодуванського гуманітарного штабу в Харкові.

Також у співпраці з Новопавлівською селищною військовою адміністрацією Дніпропетровської області переселенці долучаються до психологічних тренінгів та заходів із соціальної адаптації.

КУЛЬТУРА ЯК СПОСІБ ЗБЕРЕГТИ ВІДЧУТТЯ ДОМУ

У Міловській громаді переконані: культура сьогодні також є формою підтримки та інтеграції.

«Культура – це теж підтримка, яка дає сили жити далі. Разом із закладами культури ми організуємо дозвілля для наших земляків, щоб вони швидше адаптувалися на новому місці та не почувалися самотніми», – зазначає Ірина Болткова.

На базі гуманітарних хабів і Координаційних центрів Луганщини регулярно проводяться творчі зустрічі, майстер-класи та мистецькі ініціативи. Такі заходи допомагають внутрішньо переміщеним особам адаптуватися до нового середовища, знайти нові соціальні зв'язки та відчуття себе частиною спільноти.

Паралельно громада працює над збереженням культурної спадщини Луганщини в цифровому форматі.

Проект «Культурна мапа нової домівки», який реалізується ГО «ІМПАКТ ЦЕНТР СХІД.ЮА» у партнерстві з Міловською СВА та Управлінням освіти, культури, молоді та спорту Міловської селищної ради, став переможцем норвезько-шведського проекту «Імпульс» Міжнародного фонду «Відродження».

Практична фаза реалізації стартувала з інтенсивного тренінгу в селі Яблуниця на Івано-Франківщині. До проекту долучилися молодь Мілівської та Ромоданівської громад, а також студенти Луганського національного університету імені Тараса Шевченка та Луганської державної академії культури і мистецтв.

Учасники опановують навички оцифрування нематеріальної культурної спадщини, вивчають етику проведення інтерв'ю з ВПО та сучасні медіатехнології. Головна мета – створення цифрового архіву традицій, звичаїв та історій мешканців громади.

«Зберегти зв'язок із кожним і допомогти вистояти – це наше головне завдання сьогодні. Через спільні проекти ми робимо все, щоб наші мешканці швидше обживалися на нових місцях, але водночас зберігали відчуття дому в серці. Разом ми сильніші, і разом обов'язково впораємося», – підсумовує Ірина Болткова.

14.05.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/konsolidatsiya-cherez-khaby-bukkrosynh-i-kursy-dlya-elegantnoho-viku-shulhynska>

Консолідація через хаби, буккросинг і курси для «елегантного віку»: Шульгинська громада формує середовище взаємодії

Після вимушеного переміщення мешканців одним із пріоритетів Шульгинської громади стало збереження зв'язків між людьми, підтримка відчуття спільності та створення нових можливостей для взаємодії.

Поряд із базовою підтримкою внутрішньо переміщених осіб громада зосередила увагу на формуванні простору постійної комунікації.

Сьогодні громада розвиває одразу кілька напрямів – від гуманітарної та соціальної допомоги до культурних, освітніх та комунікаційних ініціатив. Мета цієї роботи – створити середовище, у якому мешканці продовжують залишатися частиною своєї громади незалежно від місця проживання.

ГУМАНІТАРНИЙ ХАБ ЯК ПРОСТІР ПІДТРИМКИ

Одним із ключових майданчиків взаємодії став Координаційний центр допомоги внутрішньо переміщеним особам у Чернівцях, який працює з жовтня 2022 року.

Сьогодні послугами Центру користуються понад 1500 переселенців. Тут люди можуть отримати соціальні консультації, допомогу у працевлаштуванні, підтримку з пенсійних та правових питань, а також консультації лікарів.

З часом функції Центру значно розширилися. Він став простором постійної взаємодії, де земляки зустрічаються, підтримують зв'язок та беруть участь у спільних заходах.

ДІТИ, МОЛОДЬ І ЛЮДИ СТАРШОГО ВІКУ В ОДНОМУ ПРОСТОРІ

Окремий акцент громада зробила на офлайн-заходах для різних категорій переселенців. У Центрі регулярно проводяться культурно-освітні, творчі та інтеграційні заходи, спрямовані на адаптацію та підтримку людей.

Для дітей та підлітків працює гурток художньо-декоративної творчості «Сузір'я», проводяться творчі майстер-класи, святкові події та освітні воркшопи. Для багатьох дітей такі заходи стали можливістю знайти нове коло спілкування та швидше адаптуватися після переїзду.

Окрему увагу приділяють молодіжній активності. Через творчі та освітні проєкти молоді люди продовжують брати участь у житті громади та підтримувати зв'язок із земляками.

Для людей старшого віку організовано курси цифрової грамотності «Базові цифрові навички для людей елегантного віку». Учасники опановують роботу зі смартфонами, цифровими сервісами та онлайн-платформами.

«Я прийшла на заняття, бо боялася навіть користуватися телефоном. Тепер сама можу записатися до лікаря чи поговорити з онуками по відео», – говорить мешканка громади Валентина.

Ще одним простором взаємодії став майданчик буккросингу з літературою українських авторів. Для багатьох мешканців це ще один спосіб підтримувати контакти та знаходити спільні теми для спілкування.

Начальниця Шульгинської сільської військової адміністрації Наталя Петренко впевнена, що головною цінністю громади залишаються люди та зв'язки між ними.

«Ми прагнемо, щоб навіть після вимушеного переїзду мешканці громади не втрачали відчуття підтримки, можливості спілкуватися та бути частиною спільноти», – підкреслює вона.

14.05.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/u-2026-rotsi-zhyteli-siverskodonetskoyi-hromady-yaki-berut-uchast-u-derzhavniy>

У 2026 році жителі Сіверськодонецької громади, які беруть участь у державній програмі «ЄОселя», можуть отримати відшкодування частини іпотечного внеску

Міська цільова програма передбачає часткове відшкодування першого внеску (50 %), але не більше 250 000 грн.

Компенсація доступна для придбання житла у будь-якому регіоні України, що відповідає умовам державної програми «ЄОселя».

Програма орієнтована на внутрішньо переміщених осіб – жителів Сіверськодонецької громади.

Детальніше:

Портал взаємодії з громадою: <https://info.sed-rada.gov.ua/> розділ «Шукаю житло».

15.05.2026

Вінницька обласна військова адміністрація

<https://vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/77104-bezbarierni-umovy-stvoryly-dlia-zhyteliv-modulnoho-mistechka-u-voronovytskii-hromadi>

Безбар'єрні умови створили для жителів модульного містечка у Вороновицькій громаді

Як зазначила начальниця ОВА Наталя Заболотна, наразі тут, на базі Вороновицької філії обласного пансіонату для осіб з інвалідністю та людей похилого віку, проживають семеро внутрішньо переміщених осіб, яких евакуювали з Херсонської області.

«Пам'ятаю свій попередній приїзд сюди. Частина тих змін, які є зараз, тоді ще не було», - підкреслила очільниця ОВА.

За кошти обласного бюджету простір переобладнали під потреби людей, які потребують постійного догляду та підтримки. Облаштували пандус, встановили таблички зі шрифтом Брайля, адаптували санітарні кімнати, демонтували столик на кухні.

Кількість місць у модульному містечку зменшили з 40 до 26. Це рішення дозволило створити більше особистого простору та комфорту.

«Після вимушеного переїзду людям доводиться звикати до нового місця, і особливо важливо, щоб були умови, де звичні щоденні речі не стають викликом: без сторонньої допомоги дістатися потрібного місця чи самостійно забезпечити свої базові побутові потреби», – зауважила Наталя Заболотна.

Модульне містечко було створено завдяки співпраці Вінниччини та міжнародних партнерів: підготовку території профінансували з обласного бюджету, а самі модульні будинки надало Посольство Чеської Республіки в Україні.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

11.05.2026

LB.ua

https://lb.ua/kyiv/2026/05/11/737502_ponad_4000_zayavok_zhitlovi.html

Понад 4000 заявок на житлові сертифікати для ВПО з ТОТ отримали схвалення в Києві

Понад 5 тисяч заяв щодо отримання житлового сертифіката для окремих категорій ВПО надійшло у територіальній громаді Києва станом на 5 травня. Про це у відповідь на запит LB.ua повідомили в департаменті соціальної та ветеранської політики КМДА.

Заявки на отримання житлового сертифіката (гроші на купівлю житла) подаються в Дії, а розгляд питання про надання такої допомоги здійснює орган місцевої влади за місцем реєстрації внутрішньо переміщеної особи. В Києві комісія для розгляду заявок на допомогу для вирішення житлового питання окремих категорій ВПО була створена в листопаді 2025 року.

За час роботи цієї комісії, створеної при КМВА, надійшло понад 5000 заявок, по 4514 з них вже прийняті рішення, затверджені розпорядженням КМВА.

Як уточнили LB.ua в профільному департаменті, більшість заявок отримує схвальні рішення, відмови прийняті для приблизно 200 заявників. Проте, навіть після отримання відмови, заявник може відкоригувати свій пакет документів і зареєструвати заяву вдруге.

Право на отримання житлового сертифіката по програмі «Житло для ВПО з ТОТ» мають внутрішньо переміщені особи, які виїхали з тимчасово окупованих територій і мають статус учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни. У разі схвалення заявки, заявник отримує житловий ваучер на суму 2 млн грн на придбання власного житла.

Фінансування за цією програмою здійснює державний бюджет. Станом на 3 травня підтвердження фінансування отримали 3 296 заявників, повідомляє Міністерство розвитку громад і територій. Після зміни статусу заявки в Дії (з'являється статус «зверніться до нотаріуса»), у заявника є 60 днів на придбання житла. Ваучер дає можливість придбати житло як на первинному, так і на вторинному ринках.

12.05.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-hanzha-obovyazkova-evakuatsia-nikopolskyi-raion/33755141.html>

Ганжа оголосив про обов'язкову евакуацію з частини Нікопольського району

Влада Дніпропетровської області оголосила обов'язкову евакуацію з окремих територій Нікопольського району, повідомив голова обласної військової адміністрації Олександр Ганжа 12 травня. За його словами, він підписав відповідні розпорядження.

«Новокиївки та Іллінки Марганецької міської громади, Вищетарасівки Мирівської сільської громади мають виїхати родини з дітьми. Наразі там мешкають 34 дитини. Це 28 родин», – повідомив він.

Крім того, всі жителі мають залишити одну з вулиць у Марганці та майже 100 вулиць Нікополя. Загалом, за оцінкою голови області, евакуюватися мають 1 145 людей. Всі вони мають переїхати протягом місяця, час та маршрут евакуації узгоджується індивідуально з кожною сім'єю.

Ганжа уточнив, що евакуйовані родини можуть зупинитися як у більш безпечних населених пунктах Нікопольщини, так і в інших районах Дніпропетровщини чи інших областях.

Очільник області зазначив, що міська влада Нікополя розгляне ініціативу компенсувати оренду житла родинам з дітьми, які потрапили під обов'язкову евакуацію, але вирішили залишитися в місті, переїхавши до більш безпечних районів.

15.05.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/press-release/1168220.html>

Ігор Терехов: Наше завдання – щоб громади лишалися територіями життя, де люди працюють, виховують дітей і будують майбутнє

15 травня в Ірпені відбувся Форум Асоціації прифронтових міст та громад «Люди і громади: рішення, що формують майбутнє». Захід об'єднав громади, представників виконавчої влади та експертів навколо формування політики підтримки територій, які щоденно стикаються з викликами війни.

Участь у Форумі взяли керівники та представники понад 100 громад Київщини й Житомирщини, члени правління Асоціації прифронтових міст та громад. Меморандуми про наміри вступу до АПМГ, зокрема, підписали Буча, Бородянка, Макарів, Славутич, Білогородка на Київщині, а також Коростишів, Коростень, Малин, Брусилів, Народичі з Житомирщини та інші громади з цих областей.

Ключова тема форуму – формування нового підходу до державної політики щодо прифронтових територій.

Відкриваючи форум, голова Асоціації прифронтових міст та громад, Харківський міський голова Ігор Терехов наголосив, що громади, які входять до АПМГ, підготували та передали власний пакет пропозицій до другого урядового пакета підтримки прифронтових територій.

«Другий пакет підтримки має стати не набором окремих компенсацій чи рішень, а повноцінною державною політикою для територій, які живуть і працюють в умовах війни. Держава має перейти від логіки реагування до логіки стійкості – коли людина, житло, робота, безпека, послуги та інфраструктура працюють як єдина система», – зазначив Ігор Терехов.

За його словами, головне завдання – не допустити поступового знелюднення прифронтових територій та створити умови, за яких люди залишатимуться і повертатимуться у свої громади.

«Ми краще за всіх знаємо, якою ціною сьогодні забезпечується стійкість країни під обстрілами, авіаційними ударами, впритул до лінії фронту. Наше завдання – зробити так, щоб всі українські громади залишалися територіями життя, де люди хочуть жити, працювати, виховувати дітей і будувати своє майбутнє. Я впевнений, що разом нам це вдасться – Україна неодмінно буде країною миру і добробуту», – підкреслив Ігор Терехов.

Серед пріоритетів, запропонованих АПМГ до другого пакету підтримки прифронтових територій, – підтримка бізнесу, спеціальні механізми кредитування та страхування воєнних ризиків, розвиток муніципального житла, енергетична автономність громад, підтримка ВПО та кадрової стійкості критичних сфер.

Начальник Київської ОВА Микола Калашник наголосив на важливості координації держави, громад та партнерів для відновлення територій, які постраждали від війни.

«Сьогодні громади є основою стійкості України. Саме на місцях приймаються рішення, які повертають людям житло, відновлюють школи й лікарні, підтримують бізнес, ветеранів та внутрішньо переміщених осіб. Київщина пройшла шлях від масштабних руйнувань до системних рішень і готова ділитися практичним досвідом швидкого та комплексного відновлення. Для нас надзвичайно важливо посилювати співпрацю з прифронтовими регіонами та громадами, які сьогодні працюють у надзвичайно складних умовах і щодня демонструють стійкість та відповідальність», – наголосив Микола Калашник.

Начальник Миколаївської ОВА Віталій Кім наголосив, що підтримка прифронтового бізнесу – це питання загальної стійкості держави.

«Сьогодні бізнес у прифронтових регіонах фактично працює всупереч законам економіки – під постійними обстрілами, військовими ризиками, які неможливо прорахувати, з проблемами доступу до фінансування та дефіцитом кадрів. Але попри це бізнес залишається, працює і допомагає нашим військовим та громадам. Тому наш обов'язок – створити для нього зрозумілі й

системні умови підтримки, які допоможуть підприємствам виживати, працювати та розвиватися навіть у таких надскладних умовах», – зазначив Віталій Кім.

Заступник міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Ігор Безкаравайний акцентував на важливості створення окремих фінансових механізмів підтримки прифронтових громад.

«Одним із ключових завдань є створення умов для пріоритетного кредитування комунального та приватного сектору в громадах, які живуть в умовах постійних безпекових ризиків і обстрілів. Йдеться насамперед про реалізацію проєктів відновлення, розвитку енергетичної та критичної інфраструктури, без яких неможливо забезпечити нормальне життя та розвиток територій», – зазначив Ігор Безкаравайний.

В межах форуму також було підписано Меморандум про співпрацю між Асоціацією прифронтових міст та громад і АТ «Укрексімбанк», який сприятиме розвитку механізмів фінансування проєктів відновлення інфраструктури громад.

Зазначимо, що наразі АПМГ об'єднує понад 300 громад з 12 областей країни. Процес розширення Асоціації триває.

11.05.2026

RFI Українською

<https://bit.ly/4nFARdC>

У Великій Британії хочуть змінити політику розселення мігрантів: як це вплине на українців

Британський політик і лідер партії «Реформи» («Reform UK») Найджел Фарадж зазначив, що його політична сила розгляне можливість виходу з програм розміщення мігрантів у житлі на території Великої Британії.

Найджел Фарадж, очільник правопопулістської партії «Реформи», заявив, що його політсила «серйозно розгляне можливість виходу» з програм переселення, які забезпечують житлом мігрантів, пише RFI Українською з посиланням на The Telegraph.

Йдеться про розміщення мігрантів, які прибувають до Британії в межах урядових програм переселення.

RFI Українською писала, що Найджел Фарадж, який у політиці десятки років, вважав вихід Британії з Євросоюзу ледь не головною справою свого життя. Фарадж є стійким прихильником Дональда Трампа, однак останнім часом відійшов від низки рішень американського лідера стосовно митної політики й України. Згодом Фарадж продемонстрував більш переконливу проукраїнську позицію. Він навіть висловлювався за вступ України до НАТО, називаючи цей крок неодмінною частиною майбутньої мирної угоди.

Фарадж зазначив, що органи влади, очолювані його партією, «завжди ставитимуть потреби місцевих жителів на перше місце».

Підтвердженням цього є той факт, що минулого тижня рада графства Ланкашир, очолювана «Reform UK», оголосила про вихід із Програми переселення Великої Британії (UK Resettlement Scheme, UKRS) та Афганської програми переселення (Afghan Resettlement Programme, ARP).

Фарадж припустив, що інші органи влади можуть наслідувати цей приклад.

«Ми дуже серйозно розглянемо можливість виходу з урядової політики переселення мігрантів. (...) У Ланкаширі рада, керована Reform, виступила з рішучою ініціативою, заявивши, що вийде з урядової програми переселення мігрантів. Рада чітко дала зрозуміти, що жителі Ланкаширу стикаються з реальними проблемами, зокрема колишні військовослужбовці змушені жити на вулиці, і саме це має бути пріоритетом, а не витрачання ще мільйонів на нелегальних іммігрантів», – заявив Фарадж.

За даними партії «Реформи», лише на території ради графства Ланкашир програми переселення обходилися платникам податків у середньому у 7 млн фунтів на рік.

Водночас опозиція назвала рішення ради графства Ланкашир «показовою акцією», оскільки воно не завадить розміщенню біженців у графстві, але може позбавити фінансування тих, хто вже прибув.

Як політика Фараджа вплине на українців

Водночас на програму «Дім для України» (Homes for Ukraine Scheme), яку ради зобов'язані підтримувати за законом, жодні зміни не вплинуть. У березні 2022 року уряд Великої Британії запустив програму підтримки українських біженців Homes for Ukraine. Українці можуть переїхати до Британії, якщо мають спонсора, який надає безкоштовне житло.

Українці також отримують право на проживання до трьох років з високою ймовірністю подальшого продовження. А ще дозвіл на роботу, право на безоплатну медицину через Національну службу охорони здоров'я (NHS), доступ до освіти.

Українцям, які знайшли притулок в Ірландії після початку повномасштабного вторгнення, запропонують «щедрий» фінансовий пакет для повернення додому. Причина – уряд Ірландії планує протягом року припинити всі контракти на житло на розміщення біженців.

16.05.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/ukrayinski-bizhentsi-yes-ukrayintsyam-mozhut-pochati-platiti_n3069092

Ця країна готова платити українським біженцям, щоб ті повернулися додому: що відомо

Влада Ірландії офіційно підтвердила намір фінансово заохочувати українських біженців до повернення в Україну. Йдеться про створення

спеціального механізму підтримки для тих, хто добровільно захоче повернутися додому після кількох років перебування в ЄС.

Про це повідомляє ірландський мовник RTE із посиланням на міністра юстиції Ірландії Джима О'Каллагана.

За словами посадовця, уряд дійсно розглядає можливість запровадження виплат або іншої допомоги українцям для репатріації, однак остаточного рішення щодо деталей програми поки немає. Зокрема наразі не називають можливі суми компенсацій чи точні терміни запуску ініціативи.

«Безумовно, буде механізм заохочення людей, які хочуть повернутися до України, і, можливо, їм знадобиться допомога, щоб повернутися туди», – заявив О'Каллаган.

Водночас міністр наголосив, що частина українців може захотіти залишитися в Ірландії на постійній основі. У такому разі влада планує розробляти окремі механізми легалізації та довгострокового проживання.

Що відомо про позицію Ірландії щодо українських біженців?

Заяви про можливі виплати за повернення пролунали на тлі масштабних змін у політиці Ірландії щодо українців. Як повідомляє The Sunday Times, країна поступово скорочує програми підтримки, які діяли після початку повномасштабної війни. Зокрема вже відомо, що:

- з серпня 2026 року в Ірландії стартує поетапне виселення близько 16 тисяч українців із готелів та комерційного житла;
- виплати за програмою підтримки проживання почнуть скорочувати вже з вересня 2026 року.

Також відомо, що Ірландія спільно з Євросоюзом працює над створенням Програми добровільного повернення та реінтеграції українців. Її запуск попередньо планують на березень 2027 року.

Що це означає для українців?

Експерти зазначають, що подібні рішення можуть свідчити про поступовий перехід європейських країн від екстреної гуманітарної підтримки до політики довгострокового врегулювання міграції українців. При цьому мова не йде про примусове повернення біженців. Усі майбутні програми, які зараз обговорюють в Ірландії та ЄС, позиціонують саме як добровільні.

Основна ідея полягає у тому, щоб допомогти українцям, які хочуть повернутися додому, фінансово та організаційно адаптуватися після повернення. Втім поки невідомо, чи підтримають подібні ініціативи інші країни Європейського Союзу та якими будуть остаточні умови таких програм.

13.05.2026

Ukraine Pulse

<https://www.ukrainepuls.com/komisar-rady-yevropy-zasterig-vid-peredchasnogo-zgortannya-zahystu-dlya-ukrayincziv/>

Комісар Ради Європи застеріг від передчасного згортання захисту для українців

Комісар Ради Європи з прав людини Майкл О'Флаерті висловив занепокоєння дискусіями, які набирають обертів у низці європейських країн, щодо скасування надзвичайних механізмів захисту для українських біженців.

У своїй заяві він попередив: повільне і фрагментоване згортання Директиви ЄС про тимчасовий захист може залишити найбільш вразливих людей без належного захисту.

Що відбувається з тимчасовим захистом

Дія Директиви про тимчасовий захист продовжена до березня 2027 року. Механізм діє з березня 2022 року і дає українцям право на проживання, роботу та доступ до медицини в країнах ЄС. Наразі під тимчасовим захистом перебувають 4,3 мільйона громадян України.

Попри це, О'Флаерті наголошує, що ситуація викликає серйозне занепокоєння. У деяких країнах вже зафіксовано скорочення обсягів допомоги та зміни в політиці щодо українців, а також зростання антиукраїнських настроїв. Зокрема, починаючи з 2024 року кілька держав – зокрема Ірландія, Німеччина, Польща та Нідерланди – поетапно скорочували фінансову підтримку українських біженців.

Повернення – лише коли буде безпечно

Комісар наполягає: будь-яке рішення про завершення тимчасового захисту має ґрунтуватися на принципі, що міжнародний захист може бути скасований лише тоді, коли повернення є безпечним і стійким. Ці умови сьогодні очевидно не виконані – жоден регіон України наразі не є безпечним.

О'Флаерті також звернув особливу увагу на вразливі групи – дітей, самотніх матерів, людей з інвалідністю та літніх людей, які найбільше постраждають від поспішного згортання механізмів підтримки.

Що далі

Комісар закликав країни ЄС не допустити «прогалини в захисті» після березня 2027 року та вже зараз готувати довгострокові рішення, які дозволять українцям планувати своє майбутнє. За його словами, мільйони людей живуть у невизначеності, що лише посилює психологічну травму.

14.05.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/yak-zminitsya-rinok-praci-u-polshhi-pislya-zavershennya-vijni-v-ukra%20%97ni/>

Як зміниться ринок праці у Польщі після завершення війни в Україні?

Після завершення війни в Україні польський ринок праці може зіткнутися зі змінами, пов'язаними з подальшими планами українських працівників.

Згідно з дослідженням, 38% українців заявляють, що не планують повертатися до України після війни. Найчастіше про намір залишитися говорять люди віком 35–44 років, яких польські роботодавці вважають найбільш стабільною групою працівників. Водночас 33% опитаних хотіли б повернутися в Україну одразу після завершення війни або протягом наступних одного-двох років. Експерти зазначають, що це може частково змінити структуру зайнятості на польському ринку праці.

Основними причинами, через які українці залишаються у Польщі, є стабільна робота, вищий рівень заробітної плати та можливість легального проживання. Частина респондентів також вказує на перспективи професійного розвитку, соціальні гарантії та кращі умови життя. За оцінками фахівців, після завершення війни трудова міграція між Україною та Польщею не припиниться, а набуде більш гнучкого та довгострокового характеру.

Експерти ринку праці попереджають, що можливий відтік частини українських працівників може створити дефіцит кадрів у логістиці, будівництві, промисловості, сфері послуг та агропродовольчому секторі. Водночас Польща, ймовірно, залишиться одним із головних напрямків трудової міграції для українців і після завершення війни. Подальша ситуація залежатиме від темпів відбудови України, економічної стабільності та умов праці в обох країнах.

14.05.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/polshhu-zaklikali-ne-dopomagati-deportuvati-ukra%20%97nciv-zi-ssha/>

Польщу закликали не допомагати депортувати українців зі США

Міжнародні правозахисні організації Amnesty International та Human Rights First закликали польську владу припинити сприяння депортаційним рейсам зі США, якими громадян України перевозять через територію Польщі.

Про це йдеться у спільній заяві організацій, оприлюдненій 13 травня. Правозахисники вважають, що примусове повернення людей до країни, де тривають бойові дії, може суперечити міжнародному праву.

За даними організації, Імміграційна та митна служба США (ICE) щонайменше двічі проводила такі операції у листопаді 2025 року та березні 2026 року. Як стверджують правозахисники, через Польщу до України було депортовано понад 50 осіб. Також повідомляється про ще один рейс, який прибув до аеропорту Жешув-Ясьонка 30 квітня 2026 року. Amnesty International та Human Rights First заявили, що раніше зверталися до польської влади із листом щодо цієї ситуації, однак відповіді не отримали.

У Міністерстві внутрішніх справ Польщі заявили, що країна не має жодних окремих домовленостей зі США щодо депортацій громадян України. Речниця відомства Кароліна Галецька зазначила, що Польща виступає лише транзитною територією, а прикордонні служби здійснюють стандартні процедури контролю відповідно до чинного законодавства. За її словами, питання депортації є справою між США та Україною.

Правозахисні організації наголошують, що ситуація з безпекою в Україні не дозволяє вважати країну повністю безпечною для примусового повернення людей. В Amnesty International закликали польську владу провести перевірку обставин таких рейсів та забезпечити дотримання міжнародних стандартів захисту прав людини. У Міністерстві внутрішньої безпеки США наразі публічно не коментували ці заяви.

14.05.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/skilki-ukra%20d1%20nciv-otrimali-gromadyanstvo-polshhi-minulogo-roku/>

Скільки українців отримали громадянство Польщі минулого року?

У 2025 році громадянство Польщі отримали понад 10 тисяч громадян України. Загалом польське громадянство за різними процедурами набули більш ніж 19 тисяч іноземців, серед яких також значну частку становлять громадяни Білорусі та Росії.

Про це повідомило Міністерство внутрішніх справ та адміністрації Польщі (MSWiA) під час засідання парламентського підкомітету.

За даними відомства, найбільшу групу серед нових громадян Польщі традиційно складають українці. Понад 10 тисяч рішень стосувалися саме громадян України, тоді як білоруси посіли друге місце за кількістю виданих громадянств. Також польські паспорти отримали 759 громадян Росії, а понад 5 тисяч рішень стосувалися неповнолітніх, чиї заяви були подані батьками.

У міністерстві зазначають, що значна частина процедур пов'язана з механізмом Карти поляка та подальшим отриманням постійного місця проживання. Саме цей шлях, за словами представників MSWiA, є одним із найпоширеніших для набуття громадянства. Водночас у відомстві нагадують, що сам факт перебування під тимчасовим захистом для українців не прискорює автоматично отримання польського паспорта.

Польський уряд наразі готує зміни до законодавства про громадянство. Серед запропонованих нововведень – збільшення мінімального строку легального проживання до восьми років, посилення мовних вимог до рівня B2 та запровадження додаткового державного іспиту з історії та конституційних принципів.

11.05.2026

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/800-plyus-2026/>

У Польщі різко скоротилися виплати «800+» для українців – тисячі родин чекають на рішення ZUS

Після змін у правилах отримання допомоги «800+» для громадян України кількість виплат різко скоротилася. За даними, які наводить польська Gazeta Wyborcza, понад половина українських родин, які раніше отримували допомогу, зараз або втратили її, або все ще чекають на рішення Управління соціального страхування (ZUS).

Після початку повномасштабної війни у 2022 році українські біженці в Польщі отримали право на соціальні виплати на тих самих умовах, що й громадяни Польщі. Це стосувалося і програми «800+» – щомісячної допомоги на дітей до 18 років. Для багатьох жінок із дітьми, які виїхали з України без засобів до існування, ця підтримка стала критично важливою.

Однак на початку 2026 року правила змінилися. Тепер громадяни України повинні додатково підтверджувати легальне перебування в Польщі, працевлаштування, а також те, що дитина навчається у польській школі.

Як пише Gazeta Wyborcza, зміни стали наслідком політичного тиску навколо теми допомоги українцям. Під час президентської кампанії 2025 року питання виплат для біженців активно використовували праві політики, зокрема представники «Конфедерації». Обмеження підтримки для українців публічно підтримував і Кароль Навроцький, який вимагав жорсткіших правил для продовження дії спецзакону про допомогу біженцям.

Нові процедури виявилися складними не лише для заявників, а і для самої системи

За інформацією видання, ZUS не був готовий до масштабної перевірки документів. Через це тисячі українських родин із лютого перестали отримувати виплати, хоча формально мають на них право.

Міністерство праці Польщі пояснює затримки необхідністю додаткової перевірки: підтвердження працевлаштування, легальності перебування, опіки над дитиною або перевірки документів вручну. У багатьох випадках автоматична система не справляється, а розгляд заяв затягується на місяці.

За даними, які наводить Gazeta Wyborcza, до змін допомогу отримували близько 150 тисяч українських дітей. Від кінця січня до початку травня

виплати призначили лише 50,5 тисячі родин. Це означає, що приблизно 66% сімей, які раніше отримували «800+», наразі залишилися без допомоги.

Частина родин взагалі не подала нових заяв. Після 31 січня українці подали 117,5 тисячі заявок – приблизно на 32,5 тисячі менше, ніж було виплат у 2025 році.

Станом на травень ZUS розглянув лише 62,7 тисячі заяв, із яких 12,5 тисячі отримали відмову. Понад 54 тисячі людей усе ще чекають на рішення.

Польський уряд подає ці зміни як спосіб обмежити «зловживання» системою. Однак сама Gazeta Wyborcza зазначає, що масштаби таких випадків були незначними. Після введення системи автоматичного обміну даними між прикордонною службою та ZUS у першій половині 2025 року виплати через порушення правил припинили лише 200 особам.

За підрахунками видання, завдяки скороченню кількості виплат держава заощадила близько 108 мільйонів злотих за три місяці. Водночас у масштабах усієї програми «800+», яка коштує бюджету приблизно 65 мільярдів злотих на рік, це становить лише близько 0,67%.

Автори матеріалу звертають увагу, що жорсткіша політика щодо біженців може мати довгострокові економічні наслідки для Польщі. За даними Польського економічного інституту, саме правові та соціальні умови є одним із ключових чинників, які впливають на рішення українців залишатися у Польщі або виїжджати далі.

14.05.2026

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/zbirka-pfm-okno-pres/>

У Польщі організували збірку коштів на допомогу вразливим категоріям українських біженців – за два дні зібрали понад мільйон злотих

Понад мільйон злотих за два дні зібрали у Польщі на допомогу українським біженцям, які після змін до так званого українського спецзакону втратили доступ до медичної допомоги та соціальних виплат. Збірку організували фонд Polskie Forum Migracyjne спільно з OKO.press.

Після 5 березня 2026 року в Польщі набули чинності зміни до так званого українського спецзакону, через які частина українських біженців втратила доступ до безплатної медичної допомоги, соціальних виплат і житлової підтримки. Найбільше нові правила зачепили літніх людей, людей з інвалідністю, онкопацієнтів та матерів із дітьми. Раніше ми детально писали про наслідки цих змін для найвразливіших категорій українців.

Як зазначають у фонді Polskie Forum Migracyjne, після набуття чинності нових норм до організації почали масово звертатися українці, які опинилися у скрутному становищі через втрату доступу до допомоги.

«71-річний Володимир, який має онкологічне захворювання, втрачає право на державну допомогу й не здатен самостійно повернутися до України.

74-річна Надія, яка хворіє на рак після видалення щитоподібної залози та лімфатичних вузлів, не може отримати рішення про інвалідність, а онколог відмовляється її приймати через відсутність страхування; жінка не має коштів на приватний візит. Ірина – вдова й мати трьох дітей. Одна дитина має ушкодження хребта, ще двоє проходять процедуру встановлення інвалідності, однак до її завершення родина позбавлена допомоги. Лариса – літня жінка, яка втратила право на лікування, хоча щодня потребує ліків», – наводить приклади Polskie Forum Migracyjne.

Фонд підкреслює, що в Польщі багато українських родин, які не мають змоги заробити на своє утримання, але не можуть повернутися додому. Тож нові норми вдарили саме по найвразливіших категоріях українських біженців, оскільки вони не мають можливості працевлаштування, а без цього – не мають права на отримання допомоги.

«Літні й хворі люди, пацієнти, які проходять життєво необхідне лікування, люди з інвалідністю та матері з кількома дітьми залишилися сам на сам зі своїми проблемами. На нашу думку, це негідно та негуманно. Це також є зрадою солідарності з Україною, яку ми продемонстрували світу після нападу Росії в лютому 2022 року», – підкреслюють у фонді.

Для того щоб допомогти таким українцям, фонд Polskie Forum Migracyjne, спільно з OKO.Press, за підтримки програми TVP «Kwiatki Polskie» та Program Trzeci Polskiego Radia (Trójka), організував збірку коштів. Планується зібрати 1,5 мільйона злотих. Ці кошти використають на підтримку людей, які опинилися в найскладнішій ситуації, зокрема на ліки та доступ до необхідного лікування, допомогу в отриманні довідки про інвалідність, кризове короткострокове житло, транспорт для отримання допомоги, а також індивідуально підібрану підтримку відповідно до потреб конкретної людини.

Зібрані кошти також передадуть підопічним інших організацій, які допомагають людям з України. Організатори запевняють, що прозвітують витрати та наголошують на важливості солідарності з біженцями, які опинилися у складній ситуації через рішення політиків.

Polskie Forum Migracyjne наголошує, що ці категорії українців перебувають у Польщі не з власного бажання, а через війну, яка змусила їх до переїзду. В організації також звертають увагу, що сотні тисяч українських біженців працюють у Польщі, роблять внесок в економіку країни та, за оцінками, генерують 2,7% польського ВВП, а їхні внески до системи медичного страхування покривають витрати на медичну допомогу для всіх українських біженців.

12.05.2026

Deutsche Welle

<https://www.dw.com/uk/dilema-ukrainskih-bizenciv-u-nimeccini-timcasovij-zahist-ci-zmina-statusu/a-77124207>

Українці в Німеччині: тимчасовий захист чи зміна статусу?

Тимчасовий гуманітарний захист, який мають українські біженці в Німеччині, діє до березня 2027 року. У його основі лежить рішення на рівні Євросоюзу. Німеччина, як і інші країни ЄС, імплементувала його в своє національне законодавство. У міграційному законі країни (Aufenthaltsgesetz) тимчасовий захист для українців, які втекли від війни Росії проти України, закріплено параграфом 24. Понад мільйон українців перебувають у Німеччині на основі цієї офіційної підстави.

Поки триває війна, дію тимчасового захисту для українців неодноразово подовжували, щоразу на рік. Чи буде подовжено його дію після березня 2027 року, невідомо. Переговори щодо цього на рівні ЄС уже почалися, повідомили у міністерстві внутрішніх справ Німеччини. «Рішення очікується влітку 2026 року», – йдеться у відповіді МВС на запит DW.

Через відсутність ясності щодо майбутнього тимчасового статусу і з огляду на те, що війна триває, чимало українських біженців у Німеччині розмірковують про те, щоб змінити офіційну підставу перебування в країні. Передусім це стосується тих, хто вирішив залишитися в Німеччині надовго.

Змінити статус і зберегти тимчасовий захист

Аби змінити офіційну підставу перебування в країні, українським біженцям не обов'язково чекати, поки стане достеменно відомо, чи подовжать тимчасовий захист. У багатьох випадках це можна зробити вже зараз, причому не відмовляючись від тимчасового захисту за 24-им параграфом міграційного закону. Передусім це стосується тих, хто працює на посадах, які вимагають професійної кваліфікації, та заробляє достатньо, аби повністю себе фінансово забезпечувати.

У цьому випадку в посвідці на проживання в Німеччині біженця буде зазначено одразу дві підстави: тимчасовий захист, а також робота. У міністерстві праці та соціальної політики Німеччини зазначають, що така зміна дозволу на проживання дає українцям довгострокову перспективу життя в країні, а також може полегшити отримання безстрокового дозволу на проживання.

Українцям «є сенс заздалегідь потурбуватися про правову перспективу перебування в країні, яка не залежить від тимчасового захисту», повідомили в міністерстві у відповідь на запит DW. «Ми хочемо дати тим біженцям із України, які цього хочуть, можливість залишитися у Німеччині, якщо вони вже успішно інтегрувалися у ринок праці», – кажуть там.

Адвокат: краще змінити статус зараз

Радить змінити офіційну підставу перебування в Німеччині українцям, які націлені залишитися в країні, коли термін дії тимчасового захисту спливе, і адвокат Ігор Гохфельд (Igor Hochfeld). Він спеціалізується на міграційному праві та розповідає, що до його контори в Гессені регулярно звертаються українські біженці. «Якщо зараз існує чітка і однозначна можливість змінити цей параграф, то я би радив робити це вже зараз, адже потрібно пройти певну процедуру, треба залучати агентство працевлаштування, роботодавця, збирати і подавати документи. Усе це забирає час», – каже Гохфельд у розмові з DW.

За його словами, в разі якщо тимчасовий захист для українців подовжено не буде, на міграційні служби німецьких громад нахлине «неймовірна хвиля» тих, хто намагатиметься «в останній момент якось подовжити чи по-новому оформити дозвіл на проживання усіма можливими способами». «І тоді, на мою думку, міграційні служби наштовхнуть на межі своїх можливостей», – додає Гохфельд.

Конкретно йдеться про параграфи 18a та 18b німецького міграційного закону. Перший передбачає дозвіл на проживання для іноземців із визнаною професійно-технічною освітою, які працюють на відповідній посаді в Німеччині. Другий розрахований на людей із вищою освітою, котрі мають роботу, для якої необхідний диплом про вищу освіту. Відмовлятися від тимчасового захисту українським біженцям при цьому не потрібно. Мета – уникнути ситуації, що людина, втративши з якоїсь причини роботу, опиниться без дозволу на проживання в країні, пояснює Ігор Гохфельд. Адже параграфи 18a та 18b зав'язані на конкретному роботодавці.

Особливий випадок: «блакитна карта ЄС»

Інакше ситуація виглядає із так званою «блакитною картою ЄС» (параграф 18g). Цю посвідку свого часу запровадили, аби привабити та полегшити доступ кваліфікованих кадрів з-за кордону до ринку праці всього Євросоюзу. Плюси такого документу – гнучкість при зміні роботодавця, право довше перебувати за кордоном, не втрачаючи дозвіл на проживання в Німеччині, і можливість отримати необмежену посвідку на проживання в країні вже через 21 місяць за умови достатнього володіння мовою. Інші параграфи міграційного закону зазвичай дають таке право лише через п'ять років.

Утім, українським біженцям, які хочуть отримати «блакитну карту ЄС», доведеться в будь-якому разі відмовитися від тимчасового захисту, пояснює адвокат Гохфельд. Крім того, навіть у цьому разі біженцю можуть відмовити в такій посвідці, адже тимчасовий захист, за законом, належить до критеріїв, які виключають видачу «блакитної карти ЄС».

Водночас адвокат Гохфельд каже, що в його практиці були випадки, коли біженці з України такий дозвіл на проживання отримували. Він посилається на відповідну рекомендацію Ради ЄС. «Не всі міграційні служби знають про це, і не всі міграційні служби можуть і хочуть це застосовувати», – пояснює Гохфельд.

Теоретично змінити офіційну підставу на перебування в країні можуть і ті, хто навчається в університеті або здобуває професійно-технічну освіту в Німеччині. Але і в цьому разі українському біженцеві доведеться відмовитися від тимчасового захисту. Практичного сенсу робити це немає, адже тимчасовий захист також дозволяє українцям навчатися і навіть отримувати державну допомогу студентам (BAföG). Утім, як виглядатиме ситуація зі студентами в разі завершення дії тимчасового захисту, поки що невідомо.

Особливих ризиків для біженців у разі зміни підстав перебування в країні адвокат не бачить, особливо якщо йдеться про зміну статусу зі збереженням тимчасового захисту. В групах українців Німеччини в соцмережах дехто хвилюється, приміром, через те що з новим статусом не діятимуть українські водійські права. Гохфельд підтверджує: якщо тимчасовий захист відпадає, то на українців поширюються ті самі правила, що і на інших іноземців. Водійські права в Німеччині потрібно змінювати на місцеві, якщо живеш у країні понад шість місяців. Якщо ж змінюється статус, але паралельно зберігається і тимчасовий захист, то українські біженці й надалі можуть їздити зі своїми українськими правами.

Якщо тимчасовий захист не подовжать

Та не всі українські біженці змогли за час перебування в Німеччині знайти роботу, яка потребує фахової кваліфікації. Якщо тимчасовий захист не діятиме, в них можуть виникнути проблеми. «Багато людей має проблеми з визнанням своїх дипломів чи кваліфікації та працює через це на посадах, які не потребують професійної кваліфікації», – каже Біргіт Науйокс (Birgit Naujoks) з правозахисної організації Flüchtlingsrat NRW, що опікується біженцями в Північному Рейні-Вестфалії на заході Німеччини. Цій категорії українців, за словами експертки, буде важко отримати дозвіл на проживання, не пов'язаний із тимчасовим захистом.

Науйокс не виключає, що українців, які не змогли отримати інший дозвіл на проживання в Німеччині, в крайньому випадку видворятимуть з країни. Аби цього не сталося, її організація та інші представники громадянського суспільства вже мають рекомендації для влади, каже експертка. «У міграційному законі вже існують гуманітарні підстави для перебування – параграфи 25a та 25b», – пояснює Науйокс. Вони дають можливість легально жити і працювати в Німеччині тим, хто живе тут багато років, не маючи на це законної підстави, але не був видворений із країни з тієї чи іншої причини (Duldung).

Параграф 25a міграційного закону поширюється на підлітків та молодь до 27 років, 25b – на решту дорослих мігрантів. Передумовою для отримання дозволу на проживання в обох випадках є багаторічне легальне перебування в Німеччині, успішна інтеграція та знання мови, а також можливість покривати більшість своїх фінансових потреб. Зараз закон не передбачає переходу з тимчасового захисту в цей особливий статус. «Тому наша пропозиція – за можливості відкрити цю підставу для людей, які тоді хоч і мали б працювати

і самотужки фінансувати понад половину своїх мінімальних потреб, але це може бути і некваліфікована робота», – пояснює експертка.

Адвокат Ігор Гохфельд більш оптимістично дивиться на ситуацію навколо українських біженців. За його словами, навіть якщо тимчасовий захист не буде подовжено, то для українців у Німеччині з'явиться рішення, що дозволить їм залишатися в країні, принаймні в короткостроковій перспективі. «Я не можу собі уявити, що якщо війна надалі триватиме у тому вигляді, як зараз, то уряд Німеччини чи на рівні ЄС не буде ухвалено жодних правил», – каже Гохфельд. Та якщо це станеться, то українцям, які хочуть залишитися в Німеччині, але не матимуть на це офіційних підстав, залишиться одне – подавати заяву на притулок. «Але це справді просто ultima ratio», – каже адвокат.

13.05.2026

Deutsche Welle

<https://www.dw.com/uk/ci-zmozut-ukrainski-pensioneribizenci-zalisitisa-v-nimeccini-pisla-timcasovogo-zahistu/a-77136742>

Чи зможуть українські пенсіонери залишитися в Німеччині

Для українських біженців у Німеччині до березня 2027 року діє тимчасовий захист, затверджений на рівні ЄС. Поки тривають переговори про його подовження, подальша доля сотень тисяч українців у Німеччині невідома. Якщо термін дії тимчасового захисту спливе, не виключено, що біженцям з України потрібно буде залишити Німеччину або ж отримати дозвіл на проживання в країні на іншій правовій підставі.

Тим українським біженцям, які мають визнану в Німеччині освіту і знайшли фахову роботу, зробити це має бути найпростіше. Вони вже зараз можуть паралельно отримати дозвіл на проживання, не прив'язаний до тимчасового захисту. При цьому від самого захисту в цьому разі відмовлятися їм не потрібно. Але якщо його дія спливе, такі біженці матимуть правову підставу й надалі залишатися та працювати в Німеччині. Можливість легально залишитися в Німеччині буде і в тих, хто отримує професійно-технічну або вищу освіту – за умови, якщо вони можуть себе фінансово забезпечувати.

Натомість іншим категоріям українських біженців легально залишитися в Німеччині без тимчасового захисту може бути важко. Передусім це стосується пенсіонерів та інших непрацездатних біженців, чиєї української пенсії чи інших соцвиплат не вистачає на покриття мінімальних основних потреб. А це – абсолютна більшість із цієї категорії українців у Німеччині.

Соціальна допомога в Німеччині для пенсіонерів-біженців

Завдяки тимчасовому захисту українські пенсіонери та інші непрацездатні біженці отримали доступ до загальної системи соціального захисту в Німеччині. На практиці це означає: якщо української пенсії на життя не вистачає, на допомогу приходить громада, в якій живе біженець.

Прожитковий мінімум на людину встановлюється по всій Німеччині, зараз він становить 563 євро на людину, якщо вона живе сама, і 506 євро, якщо живе в подружжі. До цього додається вартість житла. Від загальної суми віднімають розмір української пенсії. Сума, яка врешті-решт виходить, і є розміром соціальної допомоги, яка виплачується українському пенсіонеру-біженцю. Цей фінансовий тягар лежить на громадах, додатково вони покривають вартість медичної допомоги.

Якщо дія тимчасового захисту спливе, то зникнуть і чинні правові підстави для соціальної допомоги українцям. Право людини на соціальну допомогу в Німеччині залежить від її легального статусу. «На які виплати після завершення дії тимчасового захисту зможуть претендувати ті шукачі притулку з України, які зараз отримують соціальну допомогу, залежить від того, яку посвідку на проживання або який міграційний статус вони тоді матимуть», – пояснили в міністерстві внутрішніх справ Німеччини у відповідь на запит DW.

Прохання про притулок і заборона депортації

«Дуже важкою» ситуацію, в якій можуть опинитися українські біженці-пенсіонери в Німеччині в разі скасування тимчасового захисту, називає Біргіт Науйокс (Birgit Naujoks) із громадської організації Flüchtlingsrat NRW. Вона захищає права біженців у Північному Рейні-Вестфалії на заході Німеччини.

«У Німеччині не задумано так, що людина може залишитися тут, бо вона надто стара чи надто хвора, – каже експертка і додає. – Основоположний принцип полягає в тому, що передумовою для дозволу на проживання є здатність себе фінансово забезпечувати». Якщо ж непрацездатний біженець усе ж захоче спробувати залишитися в країні за відсутності прописаних у законі правових підстав, в нього, за словами Науйокс, залишатиметься дві опції: просити притулок (Asyl) або подати заяву на заборону депортації (Abschiebeverbot).

За розгляд заяв на отримання притулку в Німеччині відповідає Федеральна служба з питань міграції та біженців (BAMF), натомість подати заяву на заборону депортації можна в міграційній службі за місцем проживання, пояснює експертка. «Якщо людина, приміром, каже: я не маю підстав для притулку, але я дуже хвора, і цю хворобу не можна лікувати в Україні, то можна подати заяву на заборону депортації з Німеччини», – каже Науйокс. Плюс цієї процедури, якщо порівнювати її із заявою на притулок, полягає в тому, що на такого біженця не поширюватимуться обмеження, накладені на шукачів притулку. Зокрема, шукачі притулку в Німеччині зазвичай повинні проходити через земельні центри прийому біженців. Крім того, вони не мають права залишати країну, поки розглядається їхня заява. На який час може діяти заборона на депортацію людини, залежить від конкретного випадку. Але так чи інакше: будь-яке подібне рішення відповідальних служб буде тимчасовим, попереджає експертка.

Для шукачів притулку в Німеччині так само передбачена соціальна допомога, щоправда, її рівень нижчий за стандартні виплати. Надається таким

біженцям і медична допомога, щоправда, її спектр дуже обмежений, а шлях до неї сповнений бюрократичних перепон.

Особливий випадок: важкохворі з дітьми в Німеччині

Натомість у тих українських біженців-пенсіонерів, які мають дітей, що легально живуть і працюють у Німеччині, може бути інша опція залишитися в країні, каже адвокат Ігор Гохфельд (Igor Hochfeld). Він має контору в місті Бад Гомбург у Гессені та спеціалізується на міграційному праві. Серед клієнтів адвоката, за його словами, чимало українських біженців. Утім, така опція залишитися в Німеччині без тимчасового захисту існує, лише якщо йдеться про важкі життєві обставини біженця, пояснює Гохфельд. Приміром, якщо людина потребує догляду та не має в Україні інших дітей, або якщо вона не в стані їхати назад в Україну через стан здоров'я тощо. «Суди дуже вузько трактують відповідний параграф міграційного закону (параграф 36, абзац 2. – Ред.). Тобто мають бути виконані певні передумови, і людина бути справді не в змозі просто взяти і повернутися в Україну чи іншу країну», – каже Гохфельд у розмові з DW.

Адвокат вважає, що під час розгляду відповідних заяв німецькі служби враховуватимуть і питання житла в Україні – чи має біженець взагалі куди повертатися, адже в Німеччині є ті, хто втратив житло внаслідок бойових дій в Україні. «Виникає і питання: а що з територією, яку Росія зараз окупувала? Адже туди люди повертатися не хочуть», – додає Гохфельд. За його словами, ще до повномасштабного вторгнення РФ, коли війна зачіпала лише частину Донбасу, німецькі суди мали однозначну думку: українці можуть їхати в ті регіони України, де немає бойових дій.

Ігор Гохфельд очікує, що якщо війна триватиме, а дія тимчасового захисту спливе, для українських біженців будуть ухвалені нові правила перебування – чи на рівні ЄС, чи на національному рівні в Німеччині. Якщо єдиним виходом для непрацевдатних чи безробітних українців, аби залишитися в Німеччині, залишатиметься заява на притулок, то Федеральна служба з питань міграції та біженців наптовхнеться на межі своїх можливостей, переконаний адвокат. «Я сильно підозрюю, що до цього не дійде», – підсумовує він.

13.05.2026

Deutsche Welle

<https://www.dw.com/uk/distancijna-robota-v-ukraini-prozivanna-v-es-ce-stane-realnim/a-77154418>

Дистанційна праця в Україні, проживання в ЄС. Буде реально?

Чи продовжать тимчасовий статус для біженців з України після 2027 року? Хто зможе залишитись, а кому доведеться повертатись? Спецпосланниця ЄС Йоганссон в інтерв'ю для подкасту DW «Вас викликає Брюссель».

Торік Рада ЄС ухвалила рішення завершити тимчасовий захист для українських біженців після 2027 року і порадила країнам-членам надати можливість тим, хто вчиться або працює, перейти у нові правові статуси. Але цей процес триває надто повільно, і понад чотири мільйони українських біженців в ЄС перебувають у стані невизначеності. Яке нове рішення з цього приводу готує Єврокомісія і чому ЄС готується до тривалого перебування українських біженців, в ексклюзивному інтерв'ю для нового епізоду подкасту «Вас викликає Брюссель» розповіла спецпосланниця ЄС з питань українців Ілви Йоганссон.

DW: Пані Йоганссон, кілька місяців тому ви вже заявляли про те, що будете здивовані, якщо термін дії тимчасового захисту для українців буде продовжено після березня 2027 року. А що трапиться потім? Чи змусять тих українців, які не зможуть отримати новий правовий статус, виїхати з ЄС?

Ілва Йоганссон: Звісно, ні. На жаль, війна триває. Путін не демонструє жодних ознак того, що зупинить цю війну, хоча він не має просувань на полі бою. Росія зазнає втрат, але війна все одно продовжується. І, звичайно, Європейський Союз не залишить Україну саму в цій ситуації. Тому, на мою думку, буде необхідно продовжити тимчасовий захист ще на один рік. Сподіваюся, ми матимемо мирну угоду, і тоді ми зможемо завершити тимчасовий захист. Але з огляду на поточну ситуацію гадаю, що (від Єврокомісії. – Ред.) надійде пропозиція продовжити його ще на один рік – до березня 2028 року. І я думаю, що держави-члени з цим погодяться.

А що це означатиме на практиці для українців, які живуть у Євросоюзі?

Це означає, що виїхати до Євросоюзу все ще можливо, і, звісно, залишитися в Євросоюзі теж можливо. Але я мушу ще раз повторити те, що вже говорила. Я не вважаю хорошою ідеєю залишатися під тимчасовим захистом п'ять-шість років. Слід переходити на іншу, більш відповідну правову основу. Усі, хто має таку можливість, мали б це зробити. Я також вважаю, що занадто багато українців ставлять своє життя на паузу, чекаючи, коли у них з'явиться майбутнє. Але роки минають, і важливо, щоб вони якомога швидше, якщо ще не зробили цього, почали інтегруватися в країну, що їх прийняла, вивчали мову, знайшли роботу. Нарощувати свої вміння – це найкраще, що ви можете зробити, щоб одного дня бути готовими долучитися до відбудови України.

Чи означає це рішення, що політики в Брюсселі визнали: перехід до нових статусів або процес повернення українців більше не є швидким чи простим сценарієм?

Гадаю, головна підстава (рішення про продовження тимчасового захисту. – Ред.) війна, яка все ще триває. Тож ми не можемо сказати, що не прийматимемо людей, поки війна продовжується. Звичайно, українці повертаються, але не масово. І, на мою думку, мине ще чимало часу, перш ніж Україна буде готова справді приймати людей у великій кількості. Саме тому я

кажу державам-членам, що їм потрібно готуватися до того, що українці залишатимуться тут надовго. І для цього важливо переходити до інших правових статусів, адже, сподіваюся, одного дня ми матимемо мирну угоду. І тоді, звісно, тимчасовий захист завершиться.

Як ви ставитеся до повернення українців додому?

Звичайно, Україні потрібно повернути своїх громадян, але на це знадобиться час. Ми маємо бути реалістами. Я вважаю, що більшість українців залишаться на довший час у країнах-членах, які їх прийняли. Тож їм слід підготуватися до цього. Аде один з викликів полягає в тому, що країни ЄС не хочуть застосовувати законодавство ЄС щодо дозволів на проживання. Вони хотіли б спиратися на національні законодавства, які дещо відрізняються. Тому моя порада країнам-членам полягає в тому, щоб вони внесли зміни до свого національного законодавства, або ухвалити нове, як це зробила Польща. Вони ухвалили нове законодавство, щоб полегшити українцям, які перебувають під тимчасовим захистом, перехід на інші правові основи для проживання. Таким чином воно ліпше відповідало б потребам тих, хто перебуває під тимчасовим захистом.

Наведу один приклад: у більшості держав-членів потрібно мати роботу та дохід (щоб перейти у національний статус перебування. – Ред.). Але деякі українці працюють дистанційно в Україні. Тож вони отримують зарплату, хоча й не працюють у приймаючій країні. Отже, вони можуть себе забезпечувати. І, на мою думку, це добре, що є люди, які підтримують Україну та працюють там, хай і дистанційно, бо Україна потребує такого досвіду та таких професій. Але держави-члени мають внести зміни до свого національного законодавства, щоб це також стало правовою підставою для отримання дозволу на проживання.

Ви сказали, що тимчасовий захист продовжать з деякими корективами. Були розмови про те, що можуть бути обмеження для чоловіків мобілізаційного віку, для новоприбулих біженців або для українців з так званих безпечних регіонів. Отже, яких обмежень варто чекати?

Це те, що наразі обговорюють держави-члени. І поки що з цього приводу немає консенсусу. На мою особисту думку, не зовсім логічно виглядає те, що багато військовозобов'язаних чоловіків, які не мають права виїжджати з України, щойно перетнувши кордон, можливо, навіть нелегально, одразу отримують тимчасовий захист.

Я вважаю, що це трохи суперечливий сигнал, який ми надсилаємо Україні, адже ми також підтримуємо Україну в її збройній боротьбі проти Росії та захисті від агресії. Тому, на мою думку, є сенс запровадити певні винятки, але це питання ще не погоджене. Проте якщо якісь обмеження і будуть запроваджені, гадаю, вони будуть дуже незначними.

А як щодо обмежень з прийому біженців з так би мовити «безпечних» регіонів України?

Гадаю, що це доволі складно (ввести це обмеження. – Ред.). Хоча деякі європейські країни поза межами законодавства ЄС уже запровадили це. Схоже, що для них це працює. Але ситуація з безпекою в регіонах (України. – Ред.) весь час змінюється. Окрім того, запроваджувати такі винятки, – це також доволі обтяжливо з адміністративної точки зору. Тож я не очікую, що це буде реалізовано.

Минулого тижня українська влада заявили, що хотіла б отримати дані про українців, які проживають в ЄС, щоб сприяти їхньому поверненню. Чи збирається Євросоюз поділитися цією інформацією з Києвом?

Багато інших організацій надають подібні дані – наприклад, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців активно працює з українцями в ЄС та може на основі цих даних оцінювати готовність людей повертатися за певних умов. І з цих даних ми бачимо, що найважливішим чинником для ухвалення позитивного рішення про повернення є умови в Україні. Не так уже й важливо, наскільки добре люди інтегровані в країні перебування – це, схоже, не є вирішальним фактором для повернення. Вирішальними залишаються саме умови в Україні.

13.05.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/viplati-dlya-ukrayintiv-nimechchini-yak-dopomogu-mozhna-otrimati_n3067138

Які виплати можуть отримати українці в Німеччині у 2026 році

У 2026 році Німеччина, як і раніше, підтримує українців, які отримали тимчасовий захист. Втім, умови перебування там змінюються, а уряд країни поступово реформує систему Bürgergeld (громадянської допомоги) та посилює вимоги щодо пошуку роботи.

Українці, які прибули до Німеччини після 24 лютого 2022 року та оформили там тимчасовий захист, можуть претендувати на певні соціальні виплати та фінансову допомогу у випадку, якщо їхнього доходу недостатньо, аби самостійно забезпечити свої потреби. Тож 24 Канал розповідає, на яку саме підтримку українці можуть розраховувати у цій країні.

Як отримати допомогу у Німеччині?

У Німеччині наразі основну фінансову підтримку надають Jobcenter (центр зайнятості) або Sozialamt (відомство соціального забезпечення). Те, від якої саме установи надходитимуть кошти, залежить від статусу людини та її працездатності. Загалом українці можуть отримувати:

- базову грошову допомогу;
- гроші на дітей;
- допомогу на оплату житла та опалення;
- медичне страхування;

- підтримку у перекваліфікації та працевлаштуванні.

Щоб отримувати соціальну підтримку, потрібно не лише оформити тимчасовий захист, а й зібрати низку документів, а тоді подати заяву особисто в Jobcenter або ж онлайн на сайті установи, повідомляють у Федеральному агентстві праці. Ось які документи потрібні:

1. Паспорт.
2. Дозвіл на проживання.
3. Місцева прописка (Anmeldung).
4. Німецький банківський рахунок.
5. Документи про доходи та житло.

Які типи соціальної допомоги для українців є у Німеччині?

Німеччина – це країна ЄС, що пропонує один із найкращих соціальних пакетів для українців, тож можна одразу подати заявку на кілька видів допомоги залежно від сімейного стану та потреб.

Bürgergeld (базова допомога)

Це найбільш поширена форма підтримки, яку можуть отримати працездатні люди через Jobcenter, якщо не мають достатнього доходу. Цьогоріч система допомоги поступово переходить у новий формат – Grundsicherung, тобто базове забезпечення. Втім, сума підтримки для українців залишається незмінною.

У 2026 році виплати такі:

- 563 євро – для самотньої дорослої людини;
- 506 євро – для кожного з подружжя;
- 451 євро – для дорослих до 25 років, які живуть з батьками;
- 471 євро – для дітей 14 – 17 років;
- 390 євро – для дітей 6 – 13 років;
- 357 євро – для дітей до 5 років.

Втім, важливо зауважити, що ці гроші – це лише частина допомоги, адже Jobcenter може окремо оплачувати опалення, медичне страхування та оренду житла, якщо є така потреба. На додаткові виплати можуть розраховувати також вагітні та люди з інвалідністю.

Сума додаткових виплат не є фіксованою та залежить від багатьох факторів – не лише кількості людей у родині, а й міста, федеральної землі та навіть вартості житла у конкретному регіоні.

Kindergeld (допомога на дітей)

У Німеччині родини з дітьми можуть отримувати додаткову допомогу на дітей, і з січня 2026 року її підвищили до 259 євро на місяць.

Отримувати виплату можуть:

- батьки дітей до 18 років;
- батьки дітей до 25 років, якщо дитина навчається.

Kinderzuschlag (додаткова допомога родинам)

Якщо родина отримує виплату Kindergeld, вона може також претендувати й на Kinderzuschlag – соціальну допомогу для батьків, які мають низькі доходи. Цьогоріч її максимальна сума становить 297 євро на дитину.

Що зміниться для українців у 2026 році?

Німецький уряд уже затвердив реформу допомоги Bürgergeld, яка набуде чинності 1 липня 2026 року. Зміни торкнуться й українців, адже система стане жорсткішою щодо людей, які можуть працювати, але свідомо обирають цього не робити.

Відтак Bürgergeld (громадянська допомога) офіційно перетвориться на Grundsicherung, тобто «базове забезпечення», повідомляють у Федеральному уряді Німеччини. У Німеччині вважають, що це спонукатиме людей швидше шукати роботу та зменшить залежність від соціальної допомоги.

Раніше українців, які прибували до цієї країни, Jobcenter часто скеровував на курси чи перекваліфікацію. Однак зараз система зміниться: людям спершу пропонуватимуть роботу, і лише якщо швидко працевлаштуватися не виходить, направлятимуть на навчання.

Для українців найважливішою зміною є те, що за ігнорування пропозицій роботи від Jobcenter виплати можуть спершу скоротити на 30%, потім запровадити ще жорсткіші обмеження, і в деяких випадках навіть повністю скасувати допомогу.

Отже, українці в Німеччині можуть і надалі отримувати соціальні виплати, але правила стрімко реформуються, і стежити за слід уважно.

17.05.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/political/1168479.html>

За крихкого миру в Україні у Європі до 2029р залишаться 56% біженців, за продовження війни – 99% – ООН

Кількість біженців з України, яка залишатиметься у Європі до кінця 2029 року, складатиме 2,9 млн або 56% від їх поточної кількості за сценарію «крихкого миру з поступками», у якому до кінця 2026 року бойові дії припиняться, але Росія зберігає де-факто контроль над тимчасово окупованими територіями, рівень інвестицій на територіях під контролем українського уряду середній/високий, а статус тимчасового захисту для біженців з боку ЄС припиняється у березні 2027 року.

Результати такої агентно-орієнтованої моделі опублікувало УВКБ ООН у спеціальному дослідженні «Перехід від тимчасового захисту: прогнозований термін перебування, легальні шляхи та варіанти політики для біженців з України», за результатами якого воно рекомендує ЄС продовжити статус тимчасового захисту.

За сценарію триваючою війни або «статус-кво», в Європі на кінець 2029 року перебуватиме 5,16 млн біженців з України, або 99% від їх поточної кількості, і лише у випадку «Перемоги України» із поверненням їй окупованих територій до кінця цього року їх кількість може скоротитися до 32%.

«Ці сценарії не є прогностичними. Швидше, вони забезпечують структурований, методологічно обґрунтований спосіб дослідження того, як прийняття рішень та поведінка біженців можуть змінитися у відповідь на різні ймовірні майбутні події, на основі низки даних», – уточнили автори дослідження, у якому використовувалися результати сьомого опитування біженців у лютому 2026 року та долучався Лондонський університет Брунеля.

Прогнозується, що у сценарії крихкого миру розподіл біженців, що не повернуться до України, буде географічно нерівномірним: в деяких країнах Західної та Північної Європи залишатиметься більше половини від поточного числа біженців, тоді як в деяких країнах Центральної та Східної Європи – менше половини. Наприклад, у Німеччині, де більше всього українських біженців, залишаться 67%, тоді як в Молдові – 34%, Угорщині – 38%. Для Польщі та Чехії, які є другою та третьою країною у ЄС за кількістю біженців з України, ці показники складають відповідно 53% та 51%.

УВКБ ООН зазначило, що як за сценарієм збереження статус-кво, так і за сценарієм крихкого миру, серед біженців, які залишатимуться в країнах перебування, буде більше домогосподарств, що потенційно є менш вразливими. Ця група здебільшого складається з родин, у яких принаймні один член працює. Прогнозується також, що об'єднання сімей у країнах перебування та інтеграція дітей у системи освіти сприятимуть зниженню показників повернення.

Згідно із дослідженням, географічне походження також суттєво впливає на прогнозовані рішення щодо повернення. У сценарії крихкого миру частка біженців зі сходу України серед тих, хто залишиться у Європі, складатиме 44%, з півдня – 24%, з Києва – 9%, з півночі – 10%, з заходу – 8% та з центру – 5%.

УВКБ ООН із відсилкою до дослідження, у якому взяло участь 4,4 тис. біженців, зауважило, що 59% респондентів із статусом тимчасового захисту мають наміри змінити свій правовий статус протягом найближчих 12 місяців. Однак передбачувані шляхи досягнення цієї мети значно різняться залежно від профілю родини. Якщо в ній хоча б один працюючий, то 33% планують отримати дозвіл на працевлаштування і лише 10% податися на статус біженця, а на навчання – 2%, тоді як у родинах без працюючих ці показники становлять відповідно 16%, 16% та 5%.

«Вразливість, інформаційні прогалини та неможливість використання альтернативних законних шляхів разом створюють реальний ризик правової невизначеності, порушення доступу до прав, тиску на національні системи надання притулку та потенційного подальшого переміщення між державами-членами ЄС у разі, якщо статус тимчасового захисту закінчиться у березні 2027 року ... без перехідних домовленостей, пільгових періодів або масштабованих альтернативних правових статусів, до яких реально могла б отримати доступ велика частина біженців», – заявляє УВКБ ООН.

На його думку, навіть за сценарію крихкого миру ключові умови для повернення, такі як житло, послуги, працевлаштування та розмінування, навряд чи зможуть негайно задовольнити потреби у великому масштабі.

«Безперервність перебування має бути збережена після березня 2027 року без розрізнення залежно від статусу зайнятості, тривалості перебування, наявності дійсних проїзних документів, регіону походження чи інших факторів», – вважає УВКБ ООН.

«У разі збереження статусу-кво це може вимагати чергового продовження терміну дії тимчасового перебування з чітко визначеними строками, а також прискореної підготовки до переходу на альтернативні правові статуси. У разі укладення крихкого миру перехідний статус, координований ЄС, повинен забезпечувати право на перебування, збереження прав та доступ до послуг на час відновлення та перехідного періоду», – йдеться у рекомендаціях дослідження.

13.05.2026

RFI Українською

<https://bit.ly/3PMJ1xl>

У Чехії хочуть зробити жорсткішим надання українцям тимчасового захисту та урізати пільги

Уряд Чехії планує затвердити нововведення стосовно перебування мігрантів до кінця травня, повідомляє RFI Українською з посиланням на видання Czechia Online. Так прем'єр-міністр країни Андрей Бабіш у своєму зверненні окреслив курс на так зване «закручування гайок».

Йдеться про ненадання «ексклюзивних умов» для біженців порівняно з місцевим населенням.

Що зміниться для українців у Чехії

Як зазначили в уряді, українських біженців переведуть на загальний режим отримання соціальної допомоги, такий самий, що діє для громадян Чехії. Українці більше не матимуть специфічних фінансових преференцій, які існували раніше в межах програм допомоги.

Також введуть обов'язковий технічний огляд для всіх автомобілів з українською реєстрацією. А ще будуть посилені перевірки умов проживання та роботи. Інспектори перевірятимуть, чи мають біженці дійсне медичне страхування та на яких умовах вони працюють, таким чином виявлятимуть факти тіньової зайнятості.

«Ми посилимо перевірки перебування біженців у Чехії та вживемо низку інших заходів. Багато біженців працюють у чорну, а соціальні виплати стали предметом зловживань. Приїжджають багаті українці на дорогих автомобілях і користуються нашою медичною системою. Чому вони повинні мати якусь перевагу?» – заявив чеський прем'єр Бабіш.

Тимчасовий захист українців у Чехії

Міністр внутрішніх справ Лубомір Метнар вважає, що надання українцям тимчасового захисту у Чехії повинно змінитися, повідомляє Radio Prague International. Приміром, не слід надавати його дорослим чоловікам. Водночас лідер партії SPD і голова Палати депутатів Томіо Окамура виступає за негайне скасування тимчасового захисту усім біженцям.

Поки у Чехії готують закон, який посилить умови перебування для біженців, уряд проводить уже другий етап видачі спеціальних дозволів на довгострокове проживання. Вони дають українцям можливість легально жити у Чехії ще п'ять років та згодом подаватися на постійне проживання.

Також лунали пропозиції щодо обмеження надання тимчасового захисту за «географічною умовою», йдеться про західні регіони України.

«Чехія вважає, що треба зважити обмеження його обсягу, наприклад, із погляду географічного походження чи інших критеріїв», – зазначала речниця чеського МВС Івана Нгуєнова.

Втім, були й інші ідеї.

«Варіантів було кілька, не лише географічний, а й демографічний – ненадання тимчасового захисту, наприклад, чоловікам від 18 до 60 років, це теж обговорюється. Географічний варіант нині втрачає значення, бо конфлікт і далі непередбачуваний», – сказав міністр внутрішніх справ Лубомір Метнар. Втім, будь-які обмеження потребують згоди ЄС.

Українці у Чехії

За останніми даними МВС, нині в Чехії зареєстровано понад 385 тисяч українських біженців, зазначає Czechia Online. За даними чеської служби зайнятості, наприкінці 2025 року офіційно працевлаштовано було майже 199 тисяч українців. Тож представники бізнесу занепокоєні і кажуть, що масовий від'їзд українців може стати серйозним ударом для економіки.

«Країна повністю зупиниться через тиждень після їхнього від'їзду», – заявив президент Асоціації торгівлі та туризму Томаш Проуза.

У Міністерстві фінансів та Міністерстві промисловості Чехії також підтверджують, що зацікавлені у збереженні українських працівників на ринку праці.

11.05.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/grant-dlya-ukrayinskyh-vstupnykiv-come-back-home-dlya-tyh-hto-planuye-8886130>

Грант для українських вступників: Come Back Home для тих, хто планує повернутися в Україну

Для українців, які виїхали за кордон після 24 лютого 2022 року і хочуть повернутися на навчання в Україну, KSE University (Kyiv School of Economics) разом із Carnegie Corporation of New York запускає грант «Come Back Home». Ця програма розрахована на 50 студентів у 2026–2027 навчальному році.

Come Back Home – грант, який з’явився не випадково, каже Микола Трегуб, проректор з управління освітніми процесами Kyiv School of Economics (Київської школи економіки).

«Ця грантова програма фінансується американським фондом Carnegie Corporation of New York, і ми намагаємося зробити максимум для того, щоб залучити вступників, які виїхали. Дійсно, станом на зараз у нас є 50 таких місць, які можуть отримати відповідно стипендію на навчання і разову стипендію на руки для того, щоб на бакалаврських або на магістерських програмах навчатися в Київській школі економіки (Kyiv School of Economics)».

Зараз університет веде активну промокампанію. Представники Kyiv School of Economics починають подорожувати Німеччиною, Польщею, Чехією, Литвою для того, щоб представити абітурієнтам програму під час написання НМТ (Національного мультипредметного тесту).

Микола Трегуб зазначає, що нині важливо, щоб якомога більше вступників дізналися про таку можливість. Програма пропонує студентам медичне страхування і стартову стипендію.

«Стартова стипендія – це разово 60 тисяч гривень, які виплачуються нашим студентам на початку вересня. І фактично інша частина у вигляді гранту або стипендії, яка не на руки, оплачує вартість навчання в університеті».

Долю вступників вирішуватимуть грантові комітети, які за результатами співбесід надаватимуть відповідну стипендію.

Щодо доступу студентів Kyiv School of Economics до стажування і працевлаштування в провідних компаніях, то Микола Трегуб зазначає, що у вишу багато партнерів.

«Починаючи від Genesis, закінчуючи державними установами, які вже зараз готові брати наших студентів, і з першого курсу в тому числі. Тому залежно від тієї програми, на яку будуть вступати, а станом на сьогодні в Київській школі економіки – це 5 факультетів і понад 20 програм. Тобто можна бути крутим фахівцем, починаючи від бізнес-аналітики і економіки, закінчуючи безпілотними літальними апаратами і мікро- та наноелектронікою. Під різні програми абсолютно різні роботодавці. Якщо ми говоримо про БПЛА, наприклад, то це і компанія SAP, і компанія Fire Point, і компанія Skyfall, і це дуже важливо для нас. Про мікро- та наноелектроніку – це додаткова взаємодія з Bosch, Siemens, з великими виробниками, в яких вже далі будуть працювати наші студенти».

За словами проректора, вступників очікують з Литви, Польщі, Німеччини. Трішки менша зацікавленість передбачається від українців, які перебувають у Північних країнах, але і звідти чекають на абітурієнтів.

Багато українців зараз проживає в Іспанії, Словаччині та Чехії – всі ці країни, за словами Миколи Трегуба, точно будуть охоплені.

12.05.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/koaliciyni-partiyi-vse-niyak-ne-domovlyatsya-pro-ukrayinciv-8886223>

Коаліційні партії все ніяк не домовляться про українців

Трудящі українці Чехії потрібні, дякуємо Богові за них, кажуть у партії ANO. Українців у Чехії надто багато, треба скасувати тимчасовий захист, кажуть у SPD.

«Усі українці, які тут працюють, платять нам податки, соціальне і медичне страхування, так дякуємо Богові за них, бо ми їх потребуємо», – заявила нещодавно віцепрем'єрка і міністерка фінансів Алена Шиллерова (ANO).

«Якби вони всі разом встали, включно з тими, хто прийшов двадцять років тому, і відійшли, то ми справді мали б проблему», – сказала вона під час теледебатів на чеському телеканалі CNN Prima News на тему нестачі трудової сили в Чехії.

На цю нестачу давно скаржаться чеські фірми і, як і Шиллерова, не шкодують гострих слів. «Якби українці відійшли в більших кількостях, зупиниться, по суті, вся Чехія», – казав раніше президент Союзу торгівлі і туристичної галузі Томаш Проуза інтернет-виданню Novinky.cz.

І, ніби у відповідь Шиллеровій, невдовзі після її виступу своє відео протилежного змісту оприлюднив у соцмережах її коаліційний партнер, лідер партії SPD і голова Палати депутатів Томіо Окамура. «Вимагаю негайного закінчення так званого тимчасового захисту українців у Чехії і також негайного припинення виплати будь-якої допомоги українцям», – заявив він.

При цьому він уже в наступних реченнях згадав, що Чехія не може сама скасувати тимчасовий захист, бо його гарантує Європейський союз. Тож від заяв проти українців Окамура перейшов до наступної частини своєї позиції – антиєвропейської: справа з біженцями – це, мовляв, «іще один доказ того, наскільки невігідне для нас членство в ЄС».

«Як день і ніч» – так пише про принципову різницю політики партій ANO і SPD щодо українців коментатор Мартін Шмарц в інтернет-виданні Info.cz. Якщо переможець виборів – партія ANO, яка набрала найбільше голосів, – добре знає, що біженці приносять Чехії багатий внесок, то її коаліційний партнер поширює ненависні російські наративи і весь час тільки повторює, що українці мусять забратися геть.

У коаліціях завжди бувають суперечки – але ця глибинна, принципова і не має вирішення. Скільки це може тривати, риторично запитує автор. На його думку, прем'єр-міністр і голова ANO Андрей Бабіш мав би навести порядок у своїй коаліції, а не терпіти таку позицію SPD і «захищати російські інтереси замість чеських».

За даними Міністерства внутрішніх справ Чехії на кінець березня, в країні було на той час зареєстровано понад 379 тисяч громадян України з тимчасовим захистом (і ще близько 700 осіб – громадян інших країн, які теж отримали тимчасовий захист у зв'язку з війною Росії проти України) і понад 223 тисячі громадян України з іншими дозволами на перебування – довгострокове чи постійне; разом понад 602 тисячі. Станом на ніч на 11 травня кількість осіб із тимчасовим захистом становила вже понад 385 тисяч.

13.05.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/cheskyy-uryad-i-dali-hoche-obmezhyty-ukrayincyam-tymchasovyy-zahyst-ale-zgody-v-8886321>

Чеський уряд і далі хоче обмежити українцям тимчасовий захист. Але згоди в ЄС усе немає

Тим часом той же уряд пропонує біженцям довгострокове перебування в Чехії. Цього року бажання висловили понад 50 тисяч українців.

Міністр внутрішніх справ Лубомір Метнар (ANO) наполягає на тому, що тимчасовий захист для біженців із України треба обмежити – наприклад, не надавати його дорослим чоловікам у продуктивному віці. Але для цього необхідна згода в усьому Європейському союзі, який гарантує режим тимчасового захисту, і міністр веде про це переговори з європейськими посадовцями. А лідер партії SPD і голова Палати депутатів Томію Окамура був би радий негайно скасувати тимчасовий захист усім біженцям.

Тож тим часом у Чехії готується закон, який має зробити суворішими умови для біженців, не порушуючи при цьому норм ЄС. І водночас уряд здійснює вже друге коло надання біженцям спеціальних дозволів на довгострокове перебування, які мають дати їм гарантію ще п'яти років життя в Чехії і можливість після цього просити й про дозвіл на перебування постійне.

«Ми ведемо переговори на робочому рівні, я маю намір здійснити нову зустріч улітку з міністром внутрішніх справ Німеччини», – сказав Лубомір Метнар інтернет-виданню Novinky.cz із приводу свого плану обмежити тимчасовий захист для українських біженців.

Із німецьким міністром внутрішніх справ Александером Добріндтом він уже зустрічався наприкінці лютого, коли він уже оголосив про свій намір щодо тимчасового захисту. «За словами Лубоміра Метнара, Чехія вважає, що треба зважити обмеження його обсягу, наприклад, із погляду географічного походження чи інших критеріїв», – повідомила тоді речниця чеського МВС Івана Нгуєнова.

Географічний погляд означав би, що тимчасовий захист міг би не стосуватися мешканців західної України, яка вважається відносно безпечнішою. «Варіантів було кілька, не лише географічний, а й демографічний – ненадання тимчасового захисту, наприклад, чоловікам від 18

до 60 років, це теж обговорюється. Географічний варіант нині втрачає значення, бо конфлікт і далі непередбачуваний», – сказав Метнар нині. Але будь-які обмеження потребують згоди ЄС.

Але Метнар визнає: «Це тема, де повної згоди немає. Є країни, значно радикальніші, ніж ми, а є й ліберальніші».

На цей час у Європейському союзі тимчасовий захист для біженців діє до березня 2027 року. «Тему майбутнього тимчасового захисту після березня 2027 року будуть розглядати на червневому засіданні Ради міністрів внутрішніх справ ЄС. Чехія підтримує і активно просуває звуження його обсягу», – сказала виданню Novinky.cz речниця МВС Гана Мала.

Вона додала, що сам міністр вів консультації на цю тему в перебігу двосторонніх переговорів у Берліні, на зустрічі міністрів внутрішніх справ країн Вишеградської четвірки й Австрії і на переговорах із урядом Словенії. Але сам Метнар додав: «Варто сказати, що ще нічого не вирішено».

У Чехії в перерахунку на душу власного населення біженців із України найбільше з усього Євросоюзу. За останніми даними МВС, нині в Чехії зареєстровано понад 385 тисяч осіб із тимчасовим захистом у зв'язку з війною Росії проти України. І міністерство давно попереджає, що Чехія вже тривалий час перебуває на межі можливостей приймати біженців і що ймовірний новий прихід більшої кількості їх значно перевищив би ці можливості.

І Томіо Окамура заявляє, що вже в середині травня запропонує коаліції проєкт закону, який посилить правила щодо міграції. «Будемо робити суворішим так званий тимчасовий захист для українців, будемо робити суворішими й інші умови перебування іноземців у Чехії – серед іншого, це буде стосуватися і автомашин із українськими номерами, технічного контролю і так далі, і багатьох інших речей», – заявив він.

Окамура при цьому й сам визнавав, що тимчасовий захист гарантує Європейський союз і просто скасувати його неможливо. Тому, найімовірніше, радикальної зміни і з ухваленням цього проєкту не станеться. В минулому голова SPD говорив, наприклад, про те, що було б необхідно суворіше контролювати зловживання гуманітарною допомогою, призначеною для біженців у скруті.

Наприклад, нещодавно він заявив: «Вимагаю негайного закінчення так званого тимчасового захисту українців у Чехії і також негайного припинення виплати будь-якої допомоги українцям». Він сказав це невдовзі по тому, як віцепрем'єрка і міністерка фінансів Алена Шиллерова (ANO) заявила: «Всі українці, які тут працюють, платять нам податки, соціальне і медичне страхування, так дякуємо Богові за них, бо ми їх потребуємо».

І нинішній уряд продовжить практику попереднього і й цього року видаватиме спеціальні дозволи на довгострокове перебування на п'ять років тим біженцям, які зможуть виконати доволі суворі умови, в першу чергу щодо економічної самодостатності. Як повідомила виданню Novinky.cz речниця МВС Гана Мала, цього року «виявило інтерес» до отримання цього дозволу

загалом 56 500 осіб. Таке зголошення охочих тривало до кінця квітня, тепер міністерство буде перевіряти, хто з них виконає умови.

Минулого року на отримання цього дозволу зголосилося близько 82 тисяч біженців. Умови виконали лише менш як 16 тисяч.

Але цими дозволами уряд дає хоч невеликій частині біженців можливість не покладатися на тимчасовий захист, який продовжується щоразу лише на рік, і не відомо, чи буде він продовжений іще (раніше було вирішено, що саме тимчасовий захист більше продовжуватися не буде, і країни ЄС мають продумати стратегію, як перевести біженців на свої звичні дозволи на перебування або полегшити їм повернення додому). Ті, хто отримає новий дозвіл, можуть бути впевнені, що зможуть залишитися в Чехії й надовше і, можливо, й назавжди.

Те, що частина біженців знову зможе дочекатися довготермінових дозволів, позитивно оцінює й Віт Ракушан, голова нині опозиційної партії STAN і колишній міністр внутрішніх справ Чехії, який і запровадив ці дозволи. «Якби я залишився на чолі міністерства, я подумав би про те, щоб полегшити отримання цих дозволів, умови були встановлені дуже суворі. Але добре, що це продовжили», – сказав він виданню Novinky.cz.

14.05.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/sotni-tysyach-ukrayinciv-ne-znayut-shcho-z-nymu-bude-cheskomu-rynkovi-praci-8886444>

Сотні тисяч українців не знають, що з ними буде. Чеському ринкові праці загрожує велика втрата

Наступного березня для українських біженців у ЄС має закінчитися тимчасовий захист, що замість року протривав п'ять. І для Чехії ще не ясно, що буде далі. Міністерства фінансів та промисловості і торгівлі прагнуть, щоб ці працівники залишилися в країні.

Адже нині в Чехії майже 400 тисяч біженців від війни Росії проти України, з яких близько половини працює. А тимчасовий захист для них закінчиться через десять місяців.

Тож виникає ключове питання: що буде далі? Чи буде створено новий дозвіл на перебування? Чи будуть змінені умови вже наявних дозволів? А чи біженці, в яких завершиться легальне перебування в Чехії, масово виїдуть?

Нинішній уряд партій ANO, SPD і «Motoristé sobě» наразі не має чіткого плану, як діяти далі після очікуваного кінця тимчасового захисту вже наступної весни, пише інтернет-видання Seznam Zprávy.

«Тимчасовий захист завершується в березні 2027 року. Чехія потребує мігрантів, але не вирішує, що робити з їхнім правом на перебування. Люди, про яких ми говоримо, тут живуть, працюють, виховують дітей. Вони потребують стабільності і чітких правил на довший термін, ніж на 10 місяців»,

– каже Ільнара Дудаш, голова «Української ініціативи Південної Моравії», яка намагається привертати увагу до проблеми і говорити про неї з представниками уряду.

«Ми чуємо натяки: поведіться добре, і якимось чином це буде. Але, звичайно ж, цього замало», – наголошує Богдан Райчинець, голова «Української ініціативи в Чехії».

Розробка планів про те, що буде після кінця тимчасового захисту, належить до компетенції Міністерства внутрішніх справ Чехії. А там кажуть виданню Seznam Zprávy, що чекають на результат червневого засідання Ради ЄС у форматі голів МВС, на якому будуть обговорювати тимчасовий захист.

«Чехія в процесі переговорів домагається звуження його обсягу для новоприбулих. Результат у цей момент передбачити неможливо, бо він буде залежати від низки інших чинників, серед іншого, від розвитку ситуації в Україні», – каже Гана Мала з пресової служби міністерства.

«Не розумію, чому не можна якимсь простим швидким способом перевести тимчасовий захист у якийсь статус перебування. Бо ж ми потребуємо цих людей», – дивується Магда Фалтова, директорка Асоціації інтеграції і міграції.

Залишити працівників – пріоритет для міністерств

За даними Бюро працевлаштування, в Чехії станом на кінець минулого року працювало понад 198,5 тисяч осіб із тимчасовим захистом. Для чеського ринку праці і економіки це дуже важлива складова.

«Ми аж ніяк не маємо іншого варіанту. Країна через тиждень після їхнього відходу зупинилась би», – зазначає Томаш Проуза, президент Союзу торгівлі і туристичної галузі і віцепрезидент Господарської палати.

Саме цей сценарій – масовий від'їзд біженців – і намагаються відвернути Міністерство фінансів і Міністерство промисловості і торгівлі.

«Ми вважаємо їхнє подальше перебування за важливе для утримання ефективності низки галузей економіки. Відомство в цій справі бере участь у фахових дискусіях про майбутні законодавчі рамки так, щоб для економічно активних осіб був забезпечений плавний перехід на відповідну форму довгострокового перебування», – заявив Стефан Фоус із пресового відділу Міністерства фінансів.

Для цього відомства пріоритетом є знайти рішення, яке дасть можливість чеським працедавцям і далі використовувати цих працівників без зайвих бюрократичних бар'єрів.

«Усі українці, які тут працюють, платять нам податки, соціальне і медичне страхування, так дякуємо Богові за них, бо ми їх потребуємо», – заявляла раніше віцепрем'єрка і міністерка фінансів Алена Шиллерова (ANO).

Штепанка Філіпова, речниця Міністерства промисловості і торгівлі, теж наголошує, що масовий відхід працівників небажаний.

«Міністерство підтримує перехід частини осіб із тимчасовим захистом на «карти працевлаштованого» (різновид дозволу на довгострокове перебування і працевлаштування – ред.). Таке рішення підтримують

працедавці, які вважають його за системно придатне», – констатує речниця і додає, що так само відомство підтримує і спеціальний дозвіл на довгострокове перебування – який можуть отримати тільки біженці з вельми високими доходами.

Сусідні країни вже готують власні рішення

Деякі сусідні з Чехією країни вже запусають свої можливості для залишення українських біженців, не чекаючи на загальноєвропейське рішення.

Наприклад, Польща підготувала дозволи на перебування CUKR – на них можуть перейти ті, хто має тимчасовий захист. Звертається з проханням про ці дозволи, що видаватимуться на три роки з вільним доступом до ринку праці, можуть із 4 травня практично всі охочі українські біженці: чи не єдині обмеження – це чинна реєстрація з тимчасовим захистом і неперервне перебування з цим статусом у Польщі протягом принаймні 365 днів (останнє не стосується новонароджених дітей).

У Німеччині біженцям пропонують переходити на дозвіл на перебування з метою праці.

Чехія ж іще минулого року почала видавати спеціальні дозволи на довгострокове перебування – п'ятирічні і з доступом до ринку праці. От тільки вимоги для отримання цих чеських дозволів може виконати далеко не кожен біженець.

За словами Гани Малої з Міністерства внутрішніх справ, саме цей різновид дозволів на перебування залишається головним інструментом для інтеграції біженців. Але минулого року з чотирьох сотень тисяч біженців тільки близько 80 тисяч зважилися просити цей дозвіл – а отримали його врешті лише близько 15 тисяч.

Цього ж року на новий дозвіл зголосилося 56,5 тисяч біженців – із більш ніж 385 тисяч нині зареєстрованих осіб із тимчасовим захистом.

Головним бар'єром є в першу чергу економічний критерій: прохачі мають за попередній рік заробити (і належно оподаткувати) принаймні 440 тисяч крон за головного прохача і ще принаймні по 110 тисяч крон за кожного подальшого члена спільного домогосподарства, яке мусить подаватися на цей дозвіл тільки разом, у повному складі.

Тим часом, за даними інформаційної системи моніторингу пересічної величини заробітку в Чехії ISPV, саме українці в Чехії заробляють найменше серед шести національних груп, які виокремлені в цьому моніторингу (чехи, українці, словаки, поляки, румуни, болгары). Минулого року пересічна місячна платня громадянина України в Чехії складала 34 437 крон, тобто ледь більше як 413 тисяч крон за рік – менше, ніж необхідно на одну людину для того, щоб претендувати на спеціальний дозвіл, не кажучи вже про випадки, коли в родині є діти чи треба доглядати за родичами.

Саме про біженців, які не можуть заробити достатньо для нового дозволу, Ільнара Дудаш говорила на зустрічі з міністром праці.

«Ми говорили про конкретних людей. Про матерів із малими дітьми, які не можуть працювати на повну ставку і не досягнуть необхідного річного

доходу в 440 тисяч крон, щоб перейти на спеціальний довгостроковий дозвіл. Про студентів, які прибули ще неповнолітніми і сьогодні не мають власного доходу або й мають, але не відповідають умовам. Про старших людей і тих, хто доглядає за іншими. Про всіх, хто провалює відповідність системі не з власної вини, але через встановлені умови», – каже Дудаш.

Хтось працює, а хтось має нужду

А Магда Фалтова з Асоціації інтеграції і міграції критикує також те, що з дебатів випав гуманітарний аспект допомоги людям, країна яких опинилася під військовим ударом Росії.

«Із усіх боків лунає, що ми хочемо тих, хто працює, але не згадують про вразливих. Тому ми кажемо, що дозволи на перебування мають бути доступними, інклюзивними, що аж ніяк не можна вразливих людей повертати до України», – констатує вона і додає, що не може й уявити депортацію, наприклад, пенсіонерок із онкологічним захворюванням.

Водночас, каже Фалтова, зволікання Чехії з вирішенням майбутнього біженців у країні ризиковане. «Люди, яких бізнес найбільше потребує, мають водночас найбільшу тенденцію від'їхати і вирішити свою ситуацію деінде – порівняно з тими ж людьми, хто доглядає за іншими і не має ні грошей, ні реальної можливості це вирішити», – додає вона.

13.05.2026

Єспресо

<https://espresso.tv/suspilstvo-inkoli-skladaetsya-vrazhennya-shcho-uryadu-prostishe-govoriti-pro-zaluchennya-inozemtsiv-lubinets-pro-vpo-ta-ukraintsiv-za-kordonom>

«Інколи складається враження, що уряду простіше говорити про залучення іноземців», – Лубінець про ВПО та українців за кордоном

Уповноважений ВР з прав людини Дмитро Лубінець прокоментував ситуацію з залученням українців повертатися додому. Йому здається, що «уряду простіше говорити про залучення іноземців».

Про це він сказав під час виступу у Верховній Раді, передає кореспондентка Єспресо Катерина Галко.

«Внутрішньо переміщені особи – їх мільйони ще з 2014 року. Що ми бачимо на практиці? Минуло 13 років, у нас досі немає комплексної державної політики. Люди, які втратили дім через війну, надалі змушені доводити своє право на підтримку, документи, житло та нормальне ставлення», – зазначив омбудсмен.

Лубінець наголосив, що наразі держава фактично розділила громадян, оскільки деякі ВПО мають право скористатись програмами уряду, коли інші – ні.

«Такий же самий принцип нам треба застосовувати і до громадян, які виїхали за кордон. Саме держава повинна робити все, щоб продовжувати

тримати зв'язок з нашими громадянами, які вимушено через російську агресію виїхали за кордон. Бо інколи у мене складається враження, що уряду простіше говорити про залучення іноземців, ніж системно працювати над тим, щоб українці хотіли повернутись додому», – заявив уповноважений ВР.

13.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/4122769-lubinec-vvazae-so-varto-vidnoviti-profilne-ministerstvo-u-spravah-pereselenciv.html>

Лубінець вважає, що варто відновити профільне міністерство у справах переселенців

Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець заявив, що зараз в уряді немає профільного міністерства, відповідального за системну політику щодо внутрішньо переміщених осіб, через що ВПО часто не знають, куди звертатися по підтримку.

Як передає кореспондент Укрінформу, про він сказав під час представлення звіту за 2025 рік у Верховній Раді.

«Станом на зараз в уряді немає профільного міністерства. Саме це лягло додатковим тягарем на громадян України з категорії ВПО. Інколи вони не знають, в якому органі державної влади шукати підтримки і хто зараз відповідає за системну політику в напрямку захисту прав ВПО», – зазначив Лубінець.

За його словами, він позитивно оцінює пропозицію повернути до структури уряду окреме міністерство, яке опікуватиметься захистом прав внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих від російської агресії. Раніше цими питаннями займалося Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, згодом – Міністерство національної єдності.

Омбудсман також заявив, що стосовно ВПО досі не виконуються прямі норми законів, ухвалених парламентом.

«А саме: напрацювання і прийняття окремих нормативно-правових актів, створення цифровізованої системи обліку шкоди громадянам України», – зауважив він.

На думку Лубінця, робота з ВПО потребує комплексного підходу. Натомість, за його словами, дуже часто урядові документи, які ухвалюються, «це документи заради документів – без єдиного сталого бачення, де залучати фінансування, в якому об'ємі і як його спрямовувати максимально ефективно».

13.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/4123513-pensijnij-fond-pererahuvav-bankam-ponad-200-mln-grn-na-ipoteku-dla-vpo-ta-meskanciv-prifrontovih-teritorij.html>

Пенсійний фонд перерахував банкам понад ₪200 мільйонів на іпотеку для ВПО та мешканців прифронтових територій

Пенсійний фонд України спрямував понад 200 млн грн банкам для покриття витрат за пільговими іпотечними кредитами для 568 осіб з-поміж ВПО та мешканців прифронтових територій.

Як передає Укрінформ, про це повідомило Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності у Фейсбучі.

Як зазначено в інфографіці, за цією програмою вже подано 2548 заяв від ВПО та мешканців прифронтових територій, 1722 заявки підтверджено.

«Держава вже призначила допомогу за 568 із цих заяв та перерахувала понад 200 млн на рахунки банків кошти для того, аби покрити витрати за пільговими кредитами», – ідеться в повідомленні.

Людина може обрати собі житло не старше 20 років та вартістю до 2 млн грн, додали в міністерстві.

15.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4123627-selteri-na-zakarpattinacalnik-ova-kaze-so-bilsist-pereselenciv-sukae-zitlo-samostijno.html>

Шелтери на Закарпатті: начальник ОВА каже, що більшість переселенців шукає житло самостійно

Більшість переселенців на Закарпатті не живуть в шелтерах – вони винаймають житло самостійно або їм винаймає роботодавець.

Про це в інтерв'ю Укрінформу повідомив начальник Закарпатської ОВА Мирослав Білецький.

«Офіційно в нас зареєстровано приблизно 124 тис. ВПО. Ця цифра тримається на одному рівні майже чотири роки: хтось приїжджає, хтось повертається або їде за кордон. Це жива міграція. Ми маємо 108 шелтерів, де проживає майже 4600 людей. На тепер у них є 325 вільних місць, з яких 166 – на підселення. Їх ми тримаємо як резерв», – сказав Білецький.

Він акцентував, що більшість переселенців на Закарпатті шукає житло самостійно.

«Часто це фахівці, які працюють на релокованих заводах. Як це відбувається: запускається завод, йому не вистачає спеціалістів. Власник знаходить «кістяк» своїх працівників із Харкова чи Донецька, агітує їх, і вони

приїжджають уже на конкретне робоче місце та мають житло, яке організовує підприємство», – пояснив Білецький.

На питання кореспондента, хто платить за утримання шелтерів, він відповів, що шелтери на Закарпатті фінансують з обласного бюджету через субвенції, також йде допомога з державного бюджету та Фонду зайнятості.

«Минулого року ми підтримали людей на суму понад 2,7 млн грн. Загалом у 2022–2025 роках з обласного бюджету та бюджетів територіальних громад на видатки, пов'язані з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та/або евакуйованим особам, було використано 378,3 млн грн. Територіальні громади отримують кошти на комунальні послуги: світло, газ, воду. Харчування – окремий процес, є громади, наприклад, де досі організовують харчування для ВПО», – сказав Білецький.

Він також зазначив, що найбільше серед закарпатських переселенців жителів Харківщини, Донеччини та Дніпропетровщини. Також є люди з Херсонщини та Луганщини, Запоріжжя. Евакуація проводиться організовано через Офіс Президента.

15.05.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4123772-beca-nazvala-golovni-umovi-povernenna-ukrainskih-rodin-zza-kordonu.html>

Беца назвала головні умови повернення українських родин з-за кордону

Для забезпечення повернення українських сімей з країн тимчасового перебування необхідно створення низки умов, проте вже тепер необхідно сприяти збереженню українськими дітьми за кордоном власної ідентичності.

Про це в інтерв'ю Укрінформу заявила Мар'яна Беца, заступниця міністра закордонних справ України.

«Для нас, звичайно, важливо, щоб діти, які були змушені виїхати через війну й шукати прихистку в інших країнах, повернулися, тому що це наша країна й наша нація», – заявила заступниця міністра.

Водночас вона підкреслила, що для сприяння поверненню потрібно створити відповідні умови: безпеку, доступ до житла, освіти, а також доступ їхніх батьків до роботи.

«Це чотири базові умови, які мають бути дотримані, щоб родини поверталися разом з дітьми. Але, безумовно, на першому місці – безпека», – зауважила Беца.

Вона наголосила, що тим часом для України надзвичайно важливе збереження ідентичності українських дітей за кордоном.

«З одного боку, окупанти стирають ідентичність наших дітей у РФ та на тимчасово окупованих територіях, а з іншого боку, дуже швидко відбувається асиміляція дітей, які знайшли прихисток разом з родинами в інших країнах,

також у країнах-членах Євросоюзу», – розповіла Беца, додавши, що діти можуть забувати свою мову, історію та культуру.

«Тож тепер якщо не фізично, то принаймні інтелектуально нам треба повертати наших людей, молодь, дітей. І тут освіта є надзвичайно важливою. Отже, важлива підтримка також суботніх, недільних українських шкіл, які діють у різних країнах, саме в контексті збереження ідентичності українських дітей», – підкреслила заступниця міністра закордонних справ.

Як повідомляв Укрінформ, після проведення цього тижня діалогу високого рівня між Україною та ЄС у сфері освіти та навичок віцепрезидентка Єврокомісії Роксана Мінзату заявила, що серед напрямів допомоги з боку Євросоюзу – створення умов для якісної освіти українських дітей у країнах тимчасового перебування, а також для їхнього повернення.

Регіональні

12.05.2026

Dnipro.media

<https://www.dnipro.media/novyny-dnipro/dnipro-ta-rubizhne-planuyut-uklasty-dogovir-pro-spivpratsyu-dlya-pidtrymky-pereselentsiv-i-veteraniv/>

Дніпро та Рубіжне планують укласти договір про співпрацю для підтримки переселенців і ветеранів

Дніпровська міська рада планує затвердити проєкт договору про співпрацю з Рубіжанською міською військовою адміністрацією Луганської області. Відповідний проєкт рішення винесуть на розгляд депутатів міськради.

Про це журналісти Dnipro.media дізнались із проєкту рішення ДМР.

Згідно з документом, співпраця передбачатиме реалізацію спільних проєктів для підтримки мешканців Рубіжанської громади, які через війну стали внутрішньо переміщеними особами та наразі проживають у Дніпрі.

У проєкті договору йдеться про комплексну психосоціальну допомогу, підтримку ветеранів війни, Захисників і Захисниць України, членів їхніх родин, а також сімей загиблих військових.

Сторони планують співпрацювати у сферах:

- забезпечення прав і свобод ВПО;
- психологічної та соціальної підтримки;
- реабілітації ветеранів;
- розвитку економічних і культурних зв'язків;
- обміну досвідом між громадами та комунальними підприємствами.

Передбачається, що допомогу переселенцям у Дніпрі надаватиме комунальна установа «Центр психосоціальної підтримки населення «Дотик». Серед послуг – кризова психологічна допомога, психотерапія, консультації психіатра, групові заняття, юридична підтримка та фізична реабілітація.

Рубіжне – місто на території Сіверодонецького району Луганської області. З 2022 року – тимчасово окуповане росією.

За даними Луганської ОВА, Дніпропетровська область є регіоном, який прийняв найбільше ВПО з Луганщини – близько 42,5 тис.

15.05.2026

Голос Конотопа

<https://konotop.in.ua/u-konotopskiy-gromadi-pratsyuyut-nad-proyektom-budivnitstva-modulnogo-zhitla-dlya-vpo/>

У Конотопській громаді працюють над проектом будівництва модульного житла для ВПО

13 травня до Конотопа з робочим візитом завітала команда швейцарської будівельної компанії DM BAU AG та дочірньої організації ТОВ «ДМ БАУ», які реалізують міжнародний проект технічної допомоги «Будівництво модульного житла для внутрішньо переміщених осіб та евакуйованих осіб у Сумській області України», про це повідомляє Конотопська міська рада.

У приміщенні Конотопської РДА вони зустрілися з очільниками громад Конотопського району.

У межах зазначеного проекту в Конотопській громаді передбачено будівництво модульних будинків для внутрішньо переміщених осіб площею до 70 кв. м кожен.

З керівництвом нашої громади представники DM Bau AG зустрічаються вже вдруге, тому перша заступниця міського голови Світлана САМСОНЕНКО поінформувала присутніх про стан підготовчої роботи щодо реалізації проекту.

Вже визначена земельна ділянка для будівництва на території громади, тривають роботи з розробки містобудівної документації на цю територію. Далі в планах – розробка землепорядної документації та реєстрація речового права. Фінансування та організацію цих заходів забезпечує Конотопська громада.

Також на даний час ведеться робота з підготовки до підписання тристороннього договору про співпрацю. Бенефіціаром проекту виступить Сумська обласна державна адміністрація.

11.05.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skilki-mists-dlia-prozhivannia-dostupno-vpo-zokrieta-z-chierkaskoyi-ghromadi-na-khmielnichchini/>

Скільки місць для проживання доступно ВПО, зокрема з Черкаської громади, на Хмельниччині

Станом на 16 квітня 2026 року в Хмельницькій територіальній громаді на обліку для отримання тимчасового житла перебувають 1077 сімей та одиноких громадян із числа внутрішньо переміщених осіб.

Про це у коментарях Східному Варіанту повідомили в Управлінні праці та соціального захисту населення міста Хмельницький.

Окрім цього, переміщені особи можуть скористатися можливостями Хмельницького міського центру соціальної підтримки та адаптації. Тут доступне тимчасове проживання у відділенні нічного перебування (загальні ліжко-місця з необхідними соціально-побутовими умовами), відділенні підтриманого проживання (соціальний готель), відділенні соціальної реінтеграції для людей із низькими доходами та відділенні кризової допомоги для маломобільних осіб.

У Центрі також забезпечують натуральну допомогу: організують харчування, надають продукти, засоби гігієни, одяг, взуття та інші речі першої необхідності.

Найбільш актуальними потребами залишаються умови проживання, медикаменти, засоби гігієни та допомога у відновленні документів.

12.05.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/v-iakikh-ghurtozhitkakh-mariupolska-mva-provodit-riemont/>

Стало відомо, в яких гуртожитках Маріупольська МВА проводить ремонт для заселення маріупольських родин

Маріупольська міська військова адміністрація реалізує ініціативу «ЯМаріуполь. Житло», в межах якої ремонтує існуючі державні приміщення під сучасне соціальне житло. Наразі створено чотири об'єкти соціального житла, ще у двох проводять ремонти.

Про це Східному Варіанту повідомили в Маріупольській МВА.

Наразі Маріупольська МВА провела ремонт в чотирьох об'єктах соціального житла, де проживають маріупольські родини. Один у Києві та три у Дніпрі. У Запоріжжі та Кропивницькому тривають ремонтні роботи. Ще один соціальний гуртожиток у Чернівцях перебуває на етапі вводу в експлуатацію.

У Запоріжжі в одному з гуртожитків триває ремонт кімнат для переселенців з Маріуполя. Планують відремонтувати всі приміщення з 1 до 9 поверху лівого крила. Був виконаний початковий етап робіт: демонтажні роботи, улаштування стяжки, частково виконані роботи з улаштування внутрішніх перегородок, ремонту мереж каналізації та електропостачання, частково виконано штукатурення стін. Станом на зараз на роботи вже витратили 9,3 млн грн. У теперішній час триває реалізація наступного етапу послуг з поточного ремонту за договором підряду, укладеним за результатом

проведення відкритих торгів з ТОВ «МЕЛСІТІ» на суму 59 млн грн. Таким чином, загальна вартість ремонту гуртожитку складе 68,4 млн грн. За результатами планують забезпечити соціальним житлом 240 переселенців з Маріуполя.

У 2025 році також виконали початковий етап ремонтних робіт у Кропивницькому, а саме у приміщенні гуртожитку №1 Центральноукраїнського національного технічного університету. Частково виконані демонтажні роботи, ремонт приміщень підвалу, ремонт приміщень 1-5 поверхів, внутрішні мережі водопостачання та каналізації, опалення та вентиляція, електротехнічні рішення, пожежна сигналізація. Вартість робіт – 21,8 млн грн. У 2026 році уклали договір з Будівельною та торговою компанією «Міра» на суму 32 млн грн.

12.05.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/zhitlovi-kompleks-dlia-mariupoltsiv-u-bilii-tsierkvi-na-iaakii-stadiyi-proiekt/>

Житловий комплекс для маріупольців у Білій Церкві: на якій стадії проєкт

У межах ініціативи «Мій дім. Україна» стартувала реалізація пілотного проєкту зі створення житлового комплексу на тисячу квартир для переселенців з Маріуполя у місті Біла Церква.

Про це Східному Варіанту повідомили в Маріупольській міській військовій адміністрації.

Ініціатива покликана сприяти формуванню державної системи доступного житла, щоб підтримувати соціально вразливі категорії громадян та створити нові можливості для повернення українців додому. Реалізацію здійснює Маріупольська МВА за участю Мінрозвитку, Київської ОВА та Білоцерківської міської ради, за підтримки Групи Метінвест.

На підставі рішення Білоцерківської міськради, житлово-комунальне господарство Маріупольської міськради «АЗОВЖИТЛОКОМПЛЕКС» отримало в користування земельну ділянку в Білій Церкві площею 10,8722 га для забудови на праві суперфіцію за адресою: вулиця Архипа Люльки. Земельна ділянка надана в користування безоплатно строком на 5 років.

Орієнтовний строк завершення проєктувальних робіт та проведення експертизи проєкту стадій – вересень 2026 року. Після цього буде оголошено закупівлю для визначення виконавця робіт (підрядника) з використанням системи Prozorro. Орієнтовний строк початку будівельних робіт – жовтень 2026 року.

Нагадаємо, що для переселенців із Маріуполя побудують квартал із 8 багатоповерхових будинків у Білій Церкві. Це будинки різного розміру – від 4

до 9 поверхів. Планується облаштувати 524 квартири, в яких проживатиме понад 1500 переселенців.

12.05.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/na-doniechchini-u-chierkaskii-ghromadi-nini-prozhivaie-ponad-6-5-tisiach-liudiei/>

На Донеччині у Черкаській громаді нині проживає понад 6,5 тисяч людей

Станом на травень 2026 року у Черкаській селищній територіальній громаді проживає 6583 людини. Із них 513 – діти віком до 18 років.

Про це у коментарях Східному Варіанту повідомили у Черкаській селищній військовій адміністрації.

До повномасштабного вторгнення рф у Черкаській громаді проживали 9573 людини. Станом на травень 2026 року чисельність населення становить 6583 особи.

В адміністрації зазначили, що до 2022 року у громаді проживали 1150 дітей. Станом на травень 2026 року їх залишилось 513.

14.05.2026

Суспільне Житомир

<https://susplne.media/zhytomyr/1311116-u-selisi-na-zitomirsini-oblastovuut-gurtozitok-dla-pereselenciv/>

У селищі на Житомирщині облаштовують гуртожиток для переселенців

У селищі Головине Черняхівської громади облаштовують гуртожиток для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). На першому та другому поверхах колишнього студентського гуртожитку Поліського індустріального професійного коледжу тривають ремонтні роботи. Їх планують завершити до серпня 2026 року.

Директор Поліського індустріального професійного коледжу В'ячеслав Максимчук розповів Суспільному, що після ремонту у гуртожитку житимуть родини переселенців.

«Це один з наших гуртожитків, який раніше використовувався для проживання наших студентів. На жаль, через зменшення кількості студентів в коледжі він більше 30 років не використовується за призначенням. Перший поверх ми використовували для культурно-масових робіт, всі інші кімнати були законсервовані», – говорить директор коледжу.

За його словами, у 2022 році будівлю гуртожитку відновили, оскільки з початком повномасштабної російсько-української війни до селища в пошуках

житла почали приїздити переселенці з територій України, окупованих Росією. У 2025 році керівництво коледжу спільно з обласною військовою адміністрацією прийняло рішення облаштувати у будівлі оселі для ВПО.

«Прийняли рішення разом з Житомирською ОВА про пристосування цієї будівлі для розміщення там внутрішньо переміщених осіб. Ми почали його приводити до ладу. Вже зроблені основні роботи: перекритий дах, поставлені вікна, зроблено по-новому опалення, туалети, душові кімнати, санітарні кімнати, двері. Залишилося лише провести електрику і зробити внутрішні оздоблювальні роботи», – розповів В'ячеслав Максимчук.

Замовником ремонтних робіт є благодійний фонд «Рокада». Соціальний працівник фонду по роботі з громадами Олександр Назін зазначив, що ремонт у гуртожитку почали у квітні 2026 року.

«Дана ініціатива підтримується Гуманітарним фондом України. Ми робимо ремонтні роботи на першому і другому поверсі. Плануємо облаштувати приміщення для проживання 120 осіб. Зараз проводяться роботи з облаштування електрики, встановлення перегородок, розширюються отвори, вже починають робити санвузли та душові», – сказав Олександр Назін.

Зі слів соцпрацівника, благодійний фонд облаштовує два з чотирьох поверхів гуртожитку. Будівлю адаптують для маломобільних груп населення.

«Ще будуть створені додаткові умови для маломобільних груп населення. Це не лише пандуси та спеціальні душові й туалети, а ми також дивимося, яка буде висота розеток, ліжкомісць. Роботи планують завершити в серпні 2026 року. Щодо суми, передбаченої на проведення електрики та внутрішній ремонт двох поверхів гуртожитку, то сума неважлива в даному питанні. Важливо те, скільки ліжкомісць ми створимо», – зазначив Олександр Назін.

За словами директора Поліського індустріального коледжу, для фінансування ремонту третього та четвертого поверхів гуртожитку станом на 14 травня 2026 шукають донора.

«Третій, четвертий поверх – шукаємо донора за підтримки наших друзів благодійного фонду «Рокада», шукаємо, хто фінансово вкладеться. Тут буде повністю зроблено електрику, залишаться лише внутрішні роботи. Шукаємо фінансову підтримку, яка б дала можливість задіяти і третій та четвертий поверхи у повноцінний пункт для внутрішньо переміщених осіб. Зараз тут знаходяться меблі, які закупили за кошти обласної військової адміністрації, виділені перед новим роком. Кількість меблів передбачена на усі 4 поверхи – це ліжка, шафи, приліжкові тумбочки, стільці, столи. Також придбані холодильники, пральні машини, мікрохвильові печі, електроплити, чайники, матраци – все це забезпечено. Коли закінчатся роботи по нижніх двох поверхах, ці меблі розмістять для проживання внутрішньо переміщених осіб», – сказав В'ячеслав Максимчук.

Кореспонденти Суспільного звернулися за коментарем до пресслужби Житомирської ОВА, щоб дізнатися, скільки грошей виділили з обласного бюджету на облаштування гуртожитку для внутрішньо переміщених осіб в

селищі Головіне. На момент виходу матеріалу в ефір ми не отримали коментаря. Суспільне надіслало інформаційний запит до Житомирської ОВА.

17.05.2026

Суспільне Хмельницький

<https://suspilne.media/khmelnyskiy/1299195-majze-300-vnutrisno-peremisenih-ludej-znajsl-robotu-na-hmelniccini-vid-pocatku-2026-roku/>

Майже 300 внутрішньо переміщених людей знайшли роботу на Хмельниччині від початку 2026 року

За I квартал 2026 року до обласної служби зайнятості звернулося 1 тисяча 400 внутрішньо переміщених людей. За цей період майже 300 з них отримали роботу на Хмельниччині.

Про це Суспільному розповів директор Хмельницького обласного центру зайнятості Віталій Бандирський.

З його слів, з 2022 року звернулося майже 11 тисяч людей, які були змушені залишити свої домівки через повномасштабне вторгнення.

«За цей період 3,2 тисячі переселенців знайшли роботу, а за три місяці 2026 року працевлаштовано 264 людей цієї категорії».

Віталій Бандирський зазначив, служба зайнятості продовжує реалізовувати низку програм, спрямованих на підтримку внутрішньо переміщених осіб у пошуку роботи та професійній адаптації.

«Відтак, компенсацією витрат на оплату праці за працевлаштування 114 внутрішньо переміщених осіб скористалися 85 роботодавців Хмельниччини. Важливим напрямом залишається професійне навчання: у січні-березні 2026 року його проходили 65 безробітних із числа внутрішньо переміщених осіб. Найбільш затребуваними стали професії продавця продовольчих товарів, бармена, швачки, столяра будівельного, флориста та кухонного робітника».

Крім того, за словами директора Хмельницького обласного центру зайнятості, ВПО долучилися до громадських та тимчасових робіт.

«До громадських робіт долучилися 152 людини, ще 7 – взяли участь у тимчасових роботах. Профінформаційними послугами охоплено 711 внутрішньо переміщених громадян. Окрему увагу приділено розвитку підприємницької ініціативи: з початку року 5 внутрішньо переміщених осіб отримали грант на відкриття або розвиток власної справи в межах державної програми «Власна справа».

15.05.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/126942-jak-v-umovax-relokatsii-pratsjue-likarnja-z-rubizhnogo>

Як в умовах релокації працює лікарня з Рубіжного

КНП Рубіжанської міської ради «Центр первинної медико-санітарної допомоги» продовжує стабільно працювати у релокованому форматі, забезпечуючи доступність якісних медичних послуг для внутрішньо переміщених осіб з Луганщини та інших регіонів України.

Про це повідомляє Сіверськодонецька районна державна адміністрація.

Заклад надає первинну медичну допомогу всім, хто звертається, незалежно від місця реєстрації чи статусу. Особлива увага приділяється підтримці ВПО, які опинилися у складних життєвих умовах.

Пацієнти мають можливість:

- укласти декларацію з сімейним лікарем;
- отримати консультації, діагностику та лікування поширених захворювань;
- пройти профілактичні огляди, скринінги та вакцинацію;
- скористатися програмою «Доступні ліки»;
- отримати направлення до вузьких спеціалістів та на обстеження;
- отримати психологічну підтримку та послуги з ментального здоров'я.

Медична допомога надається як в амбулаторіях у м. Дніпро та м. Харків, так і дистанційно або за місцем перебування пацієнта. Додатково функціонують мобільні медичні бригади, які здійснюють виїзди до місць проживання ВПО в різних регіонах України. Так, первинна медична допомога надається у шелтерах, гуманітарних хабах, гуртожитках і модульних містечках у містах Дніпро, Вінниця, Київ, Хмельницький та Павлоград.

Центр забезпечує безбар'єрний доступ до медичних послуг для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, а також впроваджує сучасні електронні сервіси для зручного запису на прийом і доступу до медичної інформації.

Окрему увагу приділено доступності комунікації: для пацієнтів з порушеннями слуху доступні послуги сурдоперекладу.

16.05.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/126957-38-partnerstv-mizhnarodna-spivpratsja-ta-pidtrimka-ljudej-dosvid-bilolutskoi-gromadi-luganshini>

38 партнерств, міжнародна співпраця та підтримка людей: досвід Білолуцької громади Луганщини

Білолуцька селищна військова адміністрація, попри окупацію, продовжує системну роботу, зосереджуючись на підтримці людей, розвитку співпраці та створенні нових можливостей для мешканців.

Про це повідомляє Луганська обласна державна адміністрація.

Начальник Білолуцької СВА Олександр Козич наголошує, що для громади партнерства сьогодні стали одним із ключових інструментів збереження зв'язку з людьми.

«Сьогодні партнерства для нас – це можливість втримати громаду, підтримати людей і дати їм відчуття, що вони не залишилися сам на сам із викликами війни», – зазначає він.

«ПЛІЧ-О-ПЛІЧ»: ВІД ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДО КУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ

Окремим напрямом стала участь Білолуцької громади у проєкті «Пліч-о-пліч: згуртовані громади». У межах цієї роботи налагоджено співпрацю з шістьма громадами-партнерами та вже реалізовано 24 спільні заходи у соціальній, освітній, культурній і гуманітарній сферах.

Степанківська громада долучилася до реалізації психологічних та освітніх ініціатив. Іркліївська громада підтримує благодійні заходи та професійні обміни. У взаємодії з Водяницькою громадою реалізуються проєкти підтримки ВПО та культурної інтеграції. А спільний онлайн-міст із Канівською громадою «Чорнобиль – пам'ятаємо разом» об'єднав 74 учасників.

ЩОДЕННА ДОПОМОГА ТА ПІДТРИМКА ВІЙСЬКОВИХ

Практичним результатом партнерств стала системна підтримка внутрішньо переміщених осіб. Люди отримують гуманітарну допомогу, лікарські засоби, доступ до соціальних, освітніх та адміністративних послуг.

Окремий напрям – допомога військовим. Громада постійно передає необхідні речі, продукти та засоби підтримки для українських захисників.

«Коли переїхали, було важливо не втратити відчуття, що про нас пам'ятають. Допомога приходила постійно – і продуктами, і консультаціями, і просто увагою», – розповідає переселенка Наталія.

ВІД ЛУГАНЩИНИ ДО ЄВРОПИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ОСВІТИ

Білолуцька громада поступово виходить і на міжнародний рівень. Важливим кроком стало партнерство між Білолуцьким ліцеєм та Бельцьким державним університетом імені Алеку Руссо в Молдові. Воно передбачає

академічні обміни, участь у програмі Erasmus+, наукову та культурну співпрацю.

«Вихід на міжнародний рівень – це про майбутнє. Ми вже сьогодні формуємо зв'язки, які працюватимуть на відновлення Луганщини після Перемоги», – наголошує Олександр Козич.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

13.05.2026

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

<https://r2p.org.ua/page/daidzhest-monitorynhovoii-sluzhby-bf-pravo-na-zakhyst>

Дайджест моніторингової служби БФ «Право на захист»

Евакуація та міграція

У квітні 2026 року переміщення населення в Україні залишалося стабільним, але нерівномірним за інтенсивністю. Основний потік ВПО формувався за рахунок самоєвакуації з прифронтових і тимчасово окупованих територій, тоді як організовані евакуації та прибуття евакуаційними потягами відбувалися менш системно. Водночас фіксували випадки вторинного переміщення.

У західних областях (Волинська, Львівська, Тернопільська) зберігався сталий приплив ВПО. Переважно прибували сім'ї з дітьми, люди старшого віку й особи з інвалідністю. У Ковельській громаді новоприбулі активно зверталися за психологічною підтримкою, тоді як у низці громад Волині спостерігалось повторне переміщення через погіршення безпекової ситуації.

У Львівській області прибуття мали хвилеподібний характер (зокрема в Шептицькій громаді). Водночас були випадки, коли чоловіки з промислових підприємств Синельниківського району Дніпропетровської області утримувалися від евакуації через ризик втрати відстрочки від мобілізації. У Тернопільській області посилювалася тенденція прибуття людей старшого віку й маломобільних осіб.

В Івано-Франківській, Чернівецькій та Хмельницькій областях переміщення залишалося обмеженим, проте серед прибулих переважали люди з вразливих категорій населення. В Івано-Франківській області в першій половині квітня зареєстрували 369 ВПО, переважно з прифронтових регіонів.

З початку 2026 року 55 осіб, зокрема 17 дітей, прибули до області евакуаційними поїздами із Запорізької, Донецької та Дніпропетровської областей. У Чернівецькій області наприкінці квітня евакуйовано 15 осіб, яких розмістили в МТП і приймаючих громадах. У Хмельницькій області переміщення здебільшого мало характер невеликих сімейних переїздів, часто з метою возз'єднання з родиною.

У центральних і північних регіонах (Вінницька, Черкаська, Житомирська, Київська області) переміщення були переважно самостійними і мали помірну й нерівномірну динаміку. У Вінницькій області тривала евакуація людей старшого віку до стаціонарних закладів догляду, тоді як у Черкаській області переважали індивідуальні переїзди до родичів. У Житомирській області зафіксували прибуття евакуйованих із Донецької області, яких розміщували в спеціалізованих закладах для людей старшого віку, зокрема в Березівській громаді й місті Бердичів. У Київській області найбільший приплив фіксували в Борисполі (до 40 осіб на тиждень).

У прифронтових регіонах (Дніпропетровська, Донецька, Запорізька області) переміщення залишалося інтенсивним і нерівномірним і безпосередньо залежало від безпекової ситуації.

У Запорізькій області переміщення переважно мало внутрішньообласний характер і відбувалося, зокрема, з громад підвищеного ризику (Новоолександрівська, Новомиколаївська). У Новомиколаївській громаді чисельність населення скоротилася майже вдвічі (з 12 тис. у листопаді до 6 тис. у квітні). Частина переміщень залишалася «невидимою» – люди виїжджали без оформлення довідки ВПО. Водночас створення гуманітарного хабу в Запоріжжі покращило доступ до допомоги для евакуйованих з Новоолександрівської громади.

У Дніпропетровській області динаміка залишалася стабільною, з поєднанням внутрішньообласних переміщень і прибуттів із сусідніх регіонів. Найбільш інтенсивні потоки фіксували в Покровській громаді Нікопольського району (понад 200 нових ВПО) і в низці інших громад області. У Миколаївській громаді (Синельниківський район) тривала обов'язкова евакуація дітей із восьми населених пунктів – станом на кінець квітня дітей там не залишалося. Загалом громаду залишили щонайменше 779 осіб (станом на 1 березня).

Транзитні центри продовжували відігравати ключову роль у прийманні евакуйованих, хоча загальна кількість прибулих зменшилася. У Запоріжжі протягом квітня зафіксували понад 620 осіб, у Павлограді – понад 1 620, у Волоському – понад 400. Переважали люди старшого віку, особи з інвалідністю та сім'ї з дітьми. Зниження навантаження порівняно з березнем свідчить як про зміну інтенсивності переміщень, так і про зростання частки самостійних виїздів поза офіційними маршрутами.

У Донецькій області бойові дії продовжували спричиняти відтік населення та обмежувати доступ до допомоги. У Біленці (Краматорська громада) чисельність населення скоротилася з близько 6 000 до 5 000 осіб. У Лиманській громаді з кінця березня до середини квітня виїхало орієнтовно 130 осіб. Окремі населені пункти залишалися частково заселеними попри заклики до евакуації (зокрема Васильківська Пустоша). З 8 квітня Миколаївська громада (Краматорський район) належить до територій активних бойових дій.

Формат евакуації частково змінився через відкриття додаткових пунктів. У Краматорську в транзитному центрі потік зменшився до близько 480 осіб,

водночас новий пункт прийняв ще близько 150 осіб. У Слов'янську через новий евакуаційний пункт за місяць пройшло орієнтовно 650 осіб. Основні потоки надходили з Краматорської, Дружківської, Лиманської, Слов'янської та Миколаївської громад.

У Харківській області зберігалася змішана динаміка: тривали евакуації, прибуття ВПО й повернення. У низці громад фіксували повернення напередодні польових робіт. Водночас із прикордонних територій Вовчанської громади тривав відтік населення через обстріли. До Ізюма щомісяця прибуває близько 30–70 осіб з метою тимчасового перебування. В окремих населених пунктах допомога залишалася важкодоступною: в Куніївській громаді жителі сіл Попасне й Розсохувате долали до 15 км, щоб отримати допомогу.

Транзитні центри області залишалися перевантаженими: в Харкові протягом квітня зареєстровано орієнтовно 2 000 осіб (із піком у першій половині місяця), в Лозовій – орієнтовно 4 600 осіб (понад 200 щодня). Частина евакуйованих після отримання допомоги поверталася до зон підвищеного ризику.

У Сумській області переміщення залишалось прив'язаним до ситуації в прикордонних громадах, де тривали повторні евакуації. Активність у транзитному центрі в м. Суми залишалася низькою (до трьох осіб на день). Водночас у Шостці новий центр, який функціонує з 1 квітня, прийняв понад 400 осіб, з яких 299 пройшли первинну реєстрацію.

Соціальні послуги й виплати

У квітні 2026 року доступ до соціальних послуг і виплат загалом залишався функціональним, однак обмеженим. Основними бар'єрами були:

- перевантаження системи після передачі функцій до Пенсійного фонду України (ПФУ);
- слабка міжвідомча координація;
- кадровий дефіцит;
- технічні збої;
- транспортна недоступність;
- цифрова ізоляція частини представників вразливих груп населення.

Водночас у низці громад впроваджували ефективні практики:

- мобільні сервіси;
- соціальний транспорт;
- локальні програми підтримки.

У західних областях ключовими обмеженнями залишалися відстань і перевантаження ПФУ. У Волинській області жителі окремих громад були змушені долати до 60 км для отримання послуги, тоді як обмежене транспортне сполучення додатково ускладнювало доступ (зокрема в Ратнівській громаді). Водночас у Смидинській громаді впровадження моделі «єдиного вікна» в ЦНАП частково зменшило ці бар'єри.

У Львівській області цифровізація без належної підтримки обмежувала доступ ВПО старшого віку до послуг, а «петля» перенаправлень між ПФУ й

органами соцзахисту затримувала оформлення виплат. Серед позитивних практик – підвищення енергетичної стійкості домогосподарств у Новояричівській громаді: 21 домогосподарство забезпечили EсоFlow.

Додатково системні проблеми проявлялися в реалізації виплат за Постановою №390: у Рівненській області й м. Львів фіксували суперечливі вимоги до документів, що спричиняло затримки. У Рівному також виявили правову прогалину для дітей, які досягли 14 років після 2022 року – через брак зареєстрованого місця проживання діти були повинні звертатися до військових адміністрацій, часто розташованих поблизу зон бойових дій.

В Івано-Франківській, Чернівецькій та Рівненській областях проблеми посилювалися кадровими й процедурними бар'єрами. Зокрема, брак реєстраторів (Яблунівська громада) змушував жителів звертатися до інших міст навіть для базових послуг, а слабка координація з ПФУ ускладнювала відстеження заяв (Чудейська громада). Водночас деякі громади впроваджували позитивні рішення:

- мобільні соціальні послуги (Городенківська громада);
- транспорт для віддалених населених пунктів;
- локальні програми підтримки ВПО.

Зокрема, в Рогатинській громаді затвердили програму підтримки ВПО й евакуйованих осіб на 2026–2028 роки з бюджетом 1,5 млн грн.

У Кіровоградській області фіксували локальні ініціативи з покращення доступу, зокрема:

- оновлення транспорту для медичних послуг у Підвисоцькій громаді;
- розвиток реабілітаційної інфраструктури в Онуфріївській громаді, попри наявні інфраструктурні прогалини.

У прифронтових регіонах доступ до послуг залишався найбільш обмеженим. У Донецькій області (Миколаївська громада) перенесення послуг до Слов'янська змушувало мешканців долати небезпечні маршрути, тоді як банківської й поштової інфраструктури фактично не було. У Дніпропетровській області система ПФУ залишалася перевантаженою: в Вербківській громаді під час виїзних прийомів ПФУ обслуговували лише третину заявників, а в Кривому Розі щоденне навантаження сягало до 250 звернень. У Запорізькій області зберігалось високе навантаження на ПФУ (до 140–150 звернень на день), тоді як виїзні послуги в більшості громад були призупинені через безпекову ситуацію.

У північних і центральних регіонах основними бар'єрами залишалися транспорт і доступ до фінансових послуг. У Чернігівській області жителі віддалених сіл були змушені долати 20–35 км до банківських установ, інколи через небезпечні території. Водночас позитивною практикою стало відкриття відділення амбулаторної реабілітації в Бобровиці, що розширило доступ до послуг для осіб з інвалідністю та ветеранів.

У Житомирській області поєднувалися кроки до розширення доступу й управлінські виклики: у Березівці запланували відкриття нової амбулаторії, що має покращити доступ до первинної медичної допомоги, водночас у

Бердичеві протести соціальних працівників через оплату праці можуть впливати на стабільність надання послуг.

У Сумській області доступ до медичних послуг у сільській місцевості залишався обмеженим через нестачу транспорту й аптек (зокрема в Попівській громаді). У Київській області й м. Київ ключовим викликом залишалося перевантаження ПФУ, що призводило до черг, повторних звернень, затримок у виплатах і суперечливій інформації щодо подання документів, водночас у Богуславі запровадження «соціального таксі» покращило доступ для маломобільних осіб.

У Вінницькій області доступ до послуг супроводжували як позитивні практики, так і обмеження: у м. Вінниця ЦНАП налагодив приймання заяв на нові виплати для дітей-ВПО, тоді як у Ямпільській громаді брак «соціального таксі» обмежувала доступ маломобільних осіб до послуг.

У Полтавській області в Миргородській громаді з 21 квітня ЦНАП розпочав реєстрацію актів цивільного стану й розширив доступ до базових послуг. Водночас у Козельщинській громаді після передання функцій до ПФУ фіксували технічні збої та відхилення заяв без пояснень. У віддалених громадах, зокрема Сенчанській, окремі виплати затримувалися ще з 2025 року, брак банків і ПФУ змушував жителів звертатися до установ Лохвицької громади й витратити кошти на транспорт. Позитивною практикою стала виїзна робота мультидисциплінарної команди в Лохвицькій громаді.

У Харківській області доступ до соціальних послуг залишався обмеженим через транспортні бар'єри й кадровий дефіцит. У Гусарському старостаті (Барвінківська громада) ідентифікація ВПО й більшість пенсійних питань вимагали особистого звернення до ПФУ, що призводило до черг. У Слобожанській громаді доступ ускладнювали відстань і нерегулярний транспорт, а нестача фахівців обмежувала надання соціальних послуг.

Житло й майнові питання

У квітні 2026 року доступ до житла для ВПО залишався обмеженим у більшості областей через:

- нестачу місць у МТП;
- затримки введення відремонтованих об'єктів в експлуатацію;
- інфраструктурні обмеження;
- недостатнє фінансування.

Попри розширення житлового фонду за рахунок модульного житла й реконструкцій, реалізація проєктів уповільнювалася через технічні й адміністративні перешкоди.

У Волинській області зафіксували випадок «стимульованого переміщення»: в Оваднівській громаді шість багатодітних сімей ВПО погодилися на переїзд для збереження функціонування школи, однак вони проживають у житлі без базових комунальних послуг і умов (водопостачання, газу, санітарії), що свідчить про вимушені компроміси щодо якості житла.

В Івано-Франківській області тривав розвиток житлового фонду (заплановано орієнтовно 31 млн грн), однак частина об'єктів залишалася

незавершеною: у Рожнівській громаді продовжували ремонт гуртожитку для розміщення до 40 ВПО, тоді як у Більшівцівській громаді роботи затримували через кадрові причини, а в Коршівській – наявні місця в будинку для людей старшого віку не використовували через потребу в ремонті.

У Чернівецькій області впроваджували нові рішення (модульне містечко у Вижницькій громаді, реконструкція гуртожитку для ВПО з Маріуполя в м. Чернівці), однак окремі МТП залишалися у критичному стані (Топорівська, Кострижівська громади). У Хмельницькій області розвиток нових об'єктів стримував брак технічної спроможності громад. Водночас у Теофіпольській громаді реконструкція МТП у Котюржинцях і Турівці, що здійснюється спільно з БФ «Рокада», наближається до завершення.

У Вінницькій області спостерігали активну динаміку розширення МТП: у Погребищенській та Ямпільській громадах тривали реконструкції, зокрема в с. Цекинівка за підтримки People in Need триває реконструкція колишнього дитячого садка, очікується облаштування 10 квартир для ВПО. Водночас окремі об'єкти, як у Гайсині, потребують додаткових робіт для відповідності стандартам.

У Київській області занепад інфраструктури модульних містечок залишався системною проблемою: в Бузовій та Дмитрівці зафіксували:

- пошкодження конструкцій;
- протікання дахів;
- проникнення вологи в приміщення, зокрема поблизу електропроводки, що створює ризики для безпеки мешканців.

Паралельно громади ініціюють нові житлові рішення, зокрема створення інклюзивного модульного містечка в Миронівській громаді й соціального притулку в с. Ємчиха.

У Житомирській області впроваджують нові формати соціального житла. У Звягелі створили притулок для дівчат віком 16–23 років у складних життєвих обставинах, у якому надають місце проживання та підтримку соціальної адаптації. Також на рівні громади планується відкриття інтернатного закладу для людей старшого віку й осіб з інвалідністю.

У Кіровоградській області (Суботцівська громада) відкрили інклюзивний притулок для ВПО на 53 місця у відремонтованій будівлі школи. Станом на квітень там проживали 25 осіб, серед яких переважали маломобільні ВПО, водночас частина місць залишається вільною.

У Дніпропетровській області громади шукають додаткові рішення для розширення житлового фонду: у Новоолександрівській громаді планують перепрофілювання будівлі під соціальне житло для працівників освіти.

У Харківській області громади намагаються використовувати наявний порожній житловий фонд (зокрема в Слобожанській громаді зафіксували до 80 таких об'єктів), однак їх фактичне залучення обмежується браком контакту з власниками й необхідністю оформлення юридичних дозволів.

У Сумській області, в с. Бобрик (Миколаївська громада), тривають ремонтні роботи в триквартирному комунальному житловому будинку. Після завершення ремонту квартири планують надати сім'ям ВПО з дітьми.

15.06.2026

UNHCR Україна

<https://www.unhcr.org/ua/news/press-releases/unhcr-has-supported-over-2-200-war-damaged-communal-facilities-across-ukraine>

УВКБ ООН підтримало понад 2 200 об'єктів комунальної інфраструктури, пошкоджених внаслідок війни, щоб забезпечити безперервну роботу необхідних послуг після обстрілів

На тлі постійних російських обстрілів, що й надалі призводять до пошкодження комунальної інфраструктури в Україні, Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН) у співпраці з органами влади втілює заходи з реагування, спрямовані на відновлення установ, що надають життєво необхідні послуги. Ця допомога забезпечує безперебійне функціонування служб, завдяки чому навіть у громадах, що зазнали найбільш руйнівних наслідків бойових дій, люди можуть отримати життєво необхідні послуги.

Від початку повномасштабного вторгнення УВКБ ООН і партнерські НУО надали доремонтні матеріали понад 2 200 закладам, як-от: центрам надання адміністративних послуг (ЦНАП), громадським центрам, центрам надання соціальних послуг і іншим інфраструктурним соціальним об'єктам, зокрема лікарням, дитячим садочкам і школам. Тісно співпрацюючи з органами місцевої влади, УВКБ ООН і його партнери втілюють заходи з реагування на обстріли, зазвичай протягом 48 годин, і доставляють матеріали для швидкого закриття пошкоджень.

Попри те, що такі заходи не дають змоги повноцінно відновити функціонування пошкоджених будівель, вони перш за все спрямовані на убезпечення споруд від руйнівного впливу опадів. Використання таких матеріалів, як брезент і листи OSB, для закриття порушеного даху й вибитих вікон до проведення їх повного ремонту дозволяє установам відновлювати роботу невдовзі після обстрілів.

З-поміж гуманітарних організацій УВКБ ООН є найбільшим надавачем доремонтних матеріалів в Україні. Визначення громад, що потребують екстреної допомоги, й розгортання оперативного реагування, особливо там, де обстріли не вщухають, здійснюється завдяки тісній співпраці з органами влади на обласному й місцевому рівні.

«Для тих громад, які щодня змушені долати наслідки війни, швидке відновлення роботи служб, що надають життєво необхідні послуги, після обстрілів набуває особливого значення, – зазначила Представниця УВКБ ООН в Україні Бернадетт Кастель-Голлінгсворт. – Якщо внаслідок обстрілу пошкоджень зазнають адміністративні будівлі, медустанови, школи або

центри надання соціальних послуг, негативні наслідки полягають не лише в руйнуванні споруди – цілі громади втрачають можливість отримати життєво необхідні послуги: оформити документи, отримати медичну допомогу, освіту й необхідну підтримку. Закриття пошкоджень за допомогою доремонтних матеріалів – це той практичний крок, який уможливило безперебійне надання послуг тоді, коли люди потребують їх найбільше, а також посилює стійкість громади. Там, де обстріли не вщухають, а потреби стають дедалі гострішими, саме від таких заходів із реагування залежить, триватиме надання послуг або ні».

УВКБ ООН надає доремонтні матеріали не лише інфраструктурним соціальним об'єктам, але й сім'ям, чиї будинки були пошкоджені внаслідок повітряних ударів. Від початку повномасштабного вторгнення більш ніж 60 000 людей отримали цей вид допомоги. У ситуації постійної небезпеки постраждалі змогли полагодити пошкоджені будівлі й залишатися вдома навіть за суворих погодних умов. Завдяки співпраці з місцевими житлово-комунальними службами УВКБ ООН і НУО – партнери Агентства також допомагають людям із найбільш вразливих груп встановити отримані доремонтні матеріали.

УВКБ ООН допомагає сім'ям і громадам не лише швидко закрити пошкодження, але й відремонтувати пошкоджені війною будівлі. На сьогодні Агентство допомогло відновити понад 57 000 будинків осель. Цей вид допомоги також охоплює ремонт місць загального користування в багатоквартирних будинках, завдяки чому мешканці змогли подати заяви на отримання компенсації за державною програмою.

Доступ до належного житла залишається вирішальним чинником для людей, які були змушені переміститися через бойові дії, і тих, хто прагне залишатися у своїй будівлі. Згідно з результатами опитування щодо намірів, яке УВКБ ООН регулярно проводить від початку повномасштабного вторгнення, окрім міркувань безпеки, відсутність житла й можливості отримувати життєво необхідні послуги є основними перешкодами на шляху до безпечного й гідного повернення. Це підкреслює важливість сталої підтримки громад у відбудові й відновленні.

16.05.2026

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/dolayemo-tysyachi-kilometriv-shchob-butu-poruch-z-mariupoltsyamy-po-vsiy

Долаємо тисячі кілометрів, щоб бути поруч з маріупольцями по всій Україні

Мобільні офіси «ЯМаріуполь. Поруч з тобою» приїжджають у віддалені громади з великим пакетом підтримки: від гуманітарних наборів до фахових консультацій різного профілю. Від Коломиї, Луцька до Умані, Самар. Таку

допомогу отримують майже 4 тисячі родин, які живуть далеко від міст присутності центрів «ЯМаріуполь».

Так, під час виїзду у Надвірний, Помічник ветерана завітала до нашого захисника, який отримав поранення. Під час спілкування йому передали продуктовий набір та подарували шеврон, виготовлений маріупольцями – як символ підтримки, вдячності та єдності.

Також приїзд мобільного офісу це ще можливість подати заяви на оздоровлення, про наміри взяти участь у програмі з доступного житла, а також на виплату матеріальної підтримки за новими програмами Маріупольської МВА – «Маріуполь з повагою до Вас», «Маріуполь з турботою про Вас». Крім того, отримати консультації щодо заповнення відомостей до міжнародного Реєстру збитків для України.

На сьогодні осередки мережі «ЯМаріуполь» представлені у 22 містах України та виїжджають до 49 віддалених громад.

14.05.2026

ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10577>

Уряд змінив правила обміну посвідок на тимчасове проживання: що потрібно знати

07 травня 2026 року набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України № 141 від 05.02.2026, якою внесено зміни до Постанови КМУ № 1202 «Деякі питання реалізації актів законодавства у сфері міграції в умовах воєнного стану».

Зміни стосуються іноземців та осіб без громадянства, які після початку повномасштабного вторгнення продовжували користуватися посвідками на тимчасове проживання без їх обов'язкового обміну.

Після введення воєнного стану у 2022 році держава тимчасово спростила низку адміністративних процедур у сфері міграції. Це було пов'язано з:

- обмеженням роботи державних органів;
- проблемами з логістикою та безпекою;
- неможливістю своєчасного оформлення документів;
- виїздом або переміщенням іноземців територією України.

У зв'язку з цим Постанова № 1202 дозволяла фактично не застосовувати окремі строки щодо документування іноземців, зокрема у випадках, коли строк обміну посвідки настав після 24.02.2022. Протягом кількох років це дозволяло іноземцям залишатися в Україні навіть без проходження стандартної процедури обміну посвідки.

Постанова № 141 скасовує спеціальний підхід щодо посвідок на тимчасове проживання, який діяв у межах воєнного стану.

Із тексту Постанови № 1202 виключено згадки про «тимчасове проживання», а отже уряд фактично припинив автоматичне продовження дії

механізму, який дозволяв користуватися посвідками без їх обміну. Тепер іноземці повинні привести свої документи у відповідність до загальних вимог міграційного законодавства.

Нововведення поширюються на:

- іноземців;
- осіб без громадянства,

які мають посвідку на тимчасове проживання, строк обміну якої настав після 24 лютого 2022 року. Водночас постанова прямо визначає, що ці положення не застосовуються до громадян Російської Федерації.

Уряд встановив перехідний період тривалістю 90 днів з моменту набрання чинності постановою. Оскільки постанова № 141 набрала чинності 07.05.2026, подати документи для обміну посвідки необхідно до 04.08.2026 включно. Звернення здійснюється до територіальних органів або підрозділів Державної міграційної служби України.

Після завершення 90-денного строку іноземці, які не здійснили обмін посвідки, можуть зіткнутися з низкою правових ризиків.

Серед них:

- відсутність належних підстав для законного перебування в Україні;
- адміністративна відповідальність за порушення правил перебування;
- складнощі з працевлаштуванням або навчанням;
- проблеми при оформленні інших документів;
- ризик застосування міграційних заходів, передбачених законодавством.

Фактично держава переходить від режиму тимчасових послаблень в період дії воєнного стану до стандартного контролю за дотриманням міграційних процедур.

Іноземцям та особам без громадянства рекомендовано:

- перевірити свої документи;
- уточнити дату, коли настав строк обміну посвідки;
- завчасно підготувати пакет документів;
- не відкладати звернення до ДМС на останні дні.

Також роботодавцям, освітнім установам та організаціям, які співпрацюють з іноземцями, доцільно проінформувати відповідних осіб про нові правила та строки.

04.05.2026

Бахмут IN.UA

<https://bahmut.in.ua/u-ssha-vydilyly-77-mln-dlya-karitas-ukrayiny-yaku-dopomogu-zmozhut-otrymaty-vpo-2/>

У США виділили 77 млн для «Карітас України»: яку допомогу зможуть отримати ВПО

Уряд США виділив 77 мільйонів доларів «Карітасу України» для допомоги людям, які постраждали від війни. Завдяки цьому «Карітас» надаватиме 34 види допомоги за чотирма напрямками.

Які види допомоги надаватимуть українцям у 2026 році, повідомляє «Карітас України».

Де працюють програми допомоги «Карітас»

«Карітас України» реалізує багатогалузеву допомога постраждалим від війни. Вона діє у восьми областях:

- Харківській;
- Запорізькій;
- Донецькій;
- Дніпропетровській (міста Кривий Ріг і Кам'янське);
- Миколаївській;
- Сумській;
- Чернігівській;
- Полтавській.

В обласних центрах регіонів, окрім Дніпропетровщини, діють місцеві організації «Карітасу».

Види допомоги «Карітас» у 2026 році

У 2026 році «Карітас України» реалізує багатогалузеву допомогу постраждалим від війни за чотирма напрямками.

У категорії житло передбачені такі види допомоги:

- ремонт житла;
- допомога з орендою;
- підготовка до зими: опалення та утеплення;
- покриття комунальних витрат.

Допомогу в цьому напрямку зможуть отримати 113 тисяч українців.

У напрямку вода, санітарія та гігієна передбачені такі види допомоги:

- забезпечення доступу до питної води;
- відновлення систем водопостачання;
- резервні джерела живлення для водної інфраструктури;
- встановлення та підтримка систем фільтрації;
- видача гігієнічних наборів.

Скористатися цими видами допомоги зможуть 320 000 людей.

У напрямку захист і психосоціальна підтримка передбачені:

- кризове втручання;
- евакуація з повним супроводом;
- кейс-менеджмент;
- юридична та психологічна допомога;
- грошова допомога;
- відновлення документів.

Передбачається, що комплексний супровід отримають 83 000 людей.

У напрямку відновлення засобів до існування є такі види допомоги:

- агрогранти для домогосподарств у сільській місцевості;
- зимова підтримка;
- допомога у працевлаштуванні через програму Cash for Work;
- навчання та технічна підтримка для розвитку господарства і самозабезпечення.

Підтримку у відновленні джерел доходу отримають 2 700 людей.